

د زړه وينا

د

كل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

په دې کتاب کېنې حېنې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مینه او دوستۍ- صلح کل

د بشردوستۍ او بین المللي ملګرتیا، دجهاني
اتفاق او اتحاد دصلح اوکې ژوند تلقین کوي او
دیوه عالی فکر او جهان بین نظریه
پیدا کولو کېنې ښه اغېزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتو ادب کېنې ډېر
لږوي او دیوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته
وویلی شو.

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خود غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندي غوره اشعارنه دي؟

نه! تبويض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور او فکرونه لوړ دي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوي ته چه داسې ښه شعرونه ويلاي شي ولې به خبرې کوي.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي او هر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوي.

سيد شمس الدين مجروح

د حمل ۲۵ - ۱۳۴۱

هر گوینده حقیقی را ارمنیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمنان تنها پیرایه حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبایی در بازی لفظ و صنایع فریبده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمنان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه و تخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روزگار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگار که مردم تشنه مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الف شاعر بزرگوار و دوست دیرین من از گویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب و جان بخش، بما ارمنان کرده و بگفته خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابرهای خیال، در سراپرده آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجو کرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود را بعنوانهای - چراغ زندگی، زیبایی و هنر، خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی، و..... در دسترس استفاده گذاشته است.

اگر این قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشری، کافست که حضرت الفت را باوردن و پروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حال کې ولېدله چې د ښاغلي سيد محمد ايشان الحسيني الافغاني په ښکلي خط ليکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلي حسيني د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلي الفت د وينا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخوا او پياوړو هنرمانو لاس سره يو کړی، او دغه ښکلي او کاللي مجموعه ئې تخليق کړې ده!

دلته دوه هنره سره يو ځای سوې دي، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحرور کړې ده، ښکلي وينا په ښه خط ليکنه زمونږ د اسلافو ښکلي ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ او کامل مظهر وينم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو او کلماتو په ظاهري ليکنې او انځور کړنې کې ظهور او تجلاو کړي، نو لکه د ښاغلي حسيني غونډې ښکلي او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځلېږي، او خپرېږي، نو په کائناتو کې آرت او صنعت او جميل فنون روزی. شعر او ښکلي خط، د دې جمالي فعل او انفعال دوه کښلي مظاهر دي.

د ښاغلي حسيني دغه جمال آفريني خو زموږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفور سيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه معتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فان ذوق نمايندگي کوي.

اما د الفت وينا!

دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينگار او صلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو ډولوکې نڅاکوي، دلته د

قندهاري سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منشورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر او فان دی!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيدا کوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط او پلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګه ده!

د الفت په وينا کې د نوى دنيا د نوى فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خودى د کنړ د څنډو
د پښتو په کوډغلو هم ورننوزى، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله
کښېني او په داسې وينا ځنې رغېږي، چې هغه له الفت د که وى! د زړه له درده حکايت کوى، او هغه
څه وايي چې نور خلق يې نسي ويلای.
نوزه پر دغو پاڼو (د الفت وينا) نوم ږدم.
دا ځکه چې:

زه په دې اشعارو کې د الفت او محبت تجليات وينم.

رنکينه شعر مى مه بوله خبرى:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دى.

کابل. جمال مينه. د اسد خورلسمه ۱۳۴۱

عبدالحى حبيبي

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولني له خوا ماته د نظرني دپاره راكړي شوي وو، ماوكتل، په دې مجموعه كښې نوي آثار او څه پخواني غوره اشعار را غونډ شوي دي.

اشعار عموماً دوه جنبي لري: يوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حكمت او د خوند پلو ئې كيفيت دي. ژوند بې خونده كيدى شي، خو خوند بې ژونده نشي كيداي! مگر د شعر كمال دادي چه حكمت او لذت دواړه پكښې واغړل شي. د الفت په غوره اشعارو كښې د كيفيت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو كښې ئې د حكمت پلو ډېر كوينښ شوي دي.

زما په عقیده كه شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وي! د دنيا ټولې مشهورې ژبې د ليکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لور معيار ته رسيدلي دي. شعر بايد د ژبې له پلوه د فصاحت او بلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معيار او چت کړی شي. او د معنی له پلوه بايد د څه داسې الهاماتو درلودونکی وي چه د عصر اوزماني پيغام ورته ويل کېدی او د قوم د فکر د تنوير او د ذهني تربيت موجب گرځېدی شي! د ښاغلي الفت په شعر كښې دغه مزایا ليدل کېږي. په تېر وختونو كښې چه چا د الفت صاحب اشعار لوستي دي بې تاثيره ترې نه دي پاته شوي، اوپه پښتني جامعه اونوره نړی كښې ئې ښه شهرت حاصل كړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو كلام او ديوانونو ته زياته اړتيا لري ځكه چه د ژبې او شعر نسبت يو تر بله داسې دی لكه د بدن اوساه تعلق، نوزه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د كلام د مجموعو د نشر او چاپ طرفداريم. او د پښتانه جامعي د پاره يې كټور كار بولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلي سيدمحمد ايشان الحسيني الافغاني څخه ډېر خوښ يم چه زما دغه اشعار ېې پخپل ښكلي خط صورتاً داسې ښايسته كړل چه د نظر د خاوندانو نظر جلبوي او د هر چاسترگي پرې خورېږي.

هماغسې چه يو شعر د ښه آواز په برکت او د موسيقي په ملتيا بل كيف او اثريداكوي ښه خط هم د شعر ښكلا او رڼا ډېره زياتوي.

كله چه يو هنر له بل سره مل شي او يو ښايست په بل كښې حل شي نو هغه څه ترښه جوړشي چه سترگي ئې په ليدو، غورونه ېې په اوريدو او زرونه ېې په مينه اومحبت نه مړېږي.

كه چېرې يوه ډېره ښكلي سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسيقي هنر هم ولري او يوبڼه شعر په مجلس كښې په ساز او سرود كښې ووايي يقيناً ېې اغيزه څو چنده كېږي. ښه شعر په ښه خط همدغسې وگڼه.

ښائي چه د دې كتاب ځيني اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلی نور ورته وويلی شو.

د دې اشعارو په چاپولو كښې دپوهنی دتجارتې مطبعې د ښاغلي رئيس او د طباعتي مدير او نورو كار كوونكو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشكر وړ ده ځكه چه په ډېر لنډ اوتنگ وخت كښې ئې د دغه كتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راكړ.

د پښتو ټولني د ښاغلو غړو او مسلکي مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصويب كښې ېې ښكاره كړ د ډېر قدر وړدي ځكه چه ېې د دوی له نظريو او منښت څخه دا كتاب د پښتو ټولني له خوا نشو چاپېدلی.

د دې كتاب ليكل په ښه خطاط او بيایي په آفسېټ چاپول د مسلکي مجلس د تصويب او د واكمني جرگې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترگه كورم.

گل پاچا (الفت) د زمري ۱۵ مه

۱۳۴۱

فهرست

مخ	سرلیک
1	شاعر.....
1	بنکلا او هنر.....
3	د صلح نړۍ.....
5	مینه او دوستی.....
7	صلح کل.....
7	ابتکار.....
8	ژوند.....
9	دمونشن د سفر یوه خاطرہ.....
10	دهقانی.....
11	د وطن محبت.....
12	د وطن پالنه.....
13	سگرانہ وطنہ!.....
15	د وطن خاورہ.....
16	سپین غر.....
18	په باغ کنبې.....
20	آزادی.....
21	د زړه شکوہ.....
21	د ژوند ډیوہ.....
23	پسرلی راغلی.....
24	د بهار فیض.....
25	د خزان سندرہ.....
26	د مني خاطرہ.....
27	په وربل باندې سگرد.....
28	د حسن جلوه.....
28	ملت او مملکت.....
30	لوی افتخار.....
32	ویدہ گوجر.....
33	ناخاپی کانی.....
37	تگی اوریا.....
38	عاقبت.....
39	زما حال.....
40	د امیدرنا.....
40	لمرہ!.....

42	دوطن ترانه
43	دافغان ترانه
45	ديوالی ترانه
45	دمعارف ترانه
47	استعمارچيان
47	علم او معنا
48	دپلار توره
49	نه ځي
50	بنيكاري باز
52	زخمي زړه (۱)
59	دشاعر نظر
60	څه گورم
61	غريب ماشوم
62	خوار حسن
63	همدردي
64	حسن او نظر
65	بډاي
66	ماشوم
67	غزل
67	دنازمېرمنې
69	په ليلي پسې ځم
69	څومره به بڼه وي
71	څه يم
71	زما گناه
72	زما خوب
73	انسان
75	څه جوړ شوه؟
76	عدالت
77	دوه ماموران
79	دحق جذبه
79	خاورې او گړدونه
82	علم او پوهه
82	سپړتوب
83	همدردي
83	سياست
83	بې قدرې

84	دیمر کراسی
84	دروح اطمینان
84	صبر
85	ددنیا قانون
85	یوسف اوزلپخا
86	فکراومینه
86	آشنایی
86	فکراوکار
87	بې خبری
87	علت اوسبب
88	دهقانه
88	شعر
88	مات کودری
89	خوشحالی
89	تور اوسپین
91	شعراو حکمت
91	سپین اوتور دیوان
92	حقیقت
93	ثواب
93	دشاعرشعار
أ	دالفت پیژند گلوی او ژوند پېنې

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

شه رندي او شه شور شه مستي شه ببل غوندي گل پرستي
د عشق اورباندي سوي ستي دشاعر ده همدغه هستي
لکه گل جگر خون او خندان د بهار په ورمه پریشان
په وړ بل په کاکل د جانان لکه تاج وي په سر، سرگردان
نرم زړه د عیسیٰ خوښوي خو فرعون اوقارون غرقوي
د نمرود ټول بتان ماتوي د بنایست بت ته سر ټپوي
له هر قیده آزاد زنداني د عشق غم گڼي تاج سلطاني
ورسره شامد ام حیراني سر کښي فکر او خیال جهاني
نه بي یار چېرې شته نه ریار خو آرزو ورسره د دیدار
خدای خبر شوک راځي په دې لار لري ډېر نامعلوم انتظار

بنکلا او هنر

په هر ځای کښي په هر چا کښي چې بنکلاوي
د بـورپ د افریقـي کـي داسـه داسـي اوي

دنظرخاوند پپه مینه ورتسه گوری

مسلمان وی اوکسه کبرکسه ترسواوی

دلته فرقه دامریکسی اود روس نشسته

نیکلی نینه دی کسه دهرسرددنیا وی

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړی

شاعران لسه قیداوشرطه بی پرواوی

پتنگان ورسره عشق لری هرگوره

دډیوی خای کسه مسجد کسه کلیساوی

نینه آهنک چپه هرسازکبسی وی موزون دی

کسه رباب وی کسه شپیلی وی کسه داریاوی

نن دارو اوتماشوته بسه ورخمسه

دهرچاپه ساز چپه نیکلی پسه گداوی

چپه پسه هره ژبه وی نینه شعرنینه دی

کسه زما وی کسه دتاکه دبل چاوی

نینه تابلودهنرمن خونبوی هرڅوک

کسه دچین وی کسه دهندکسه دبرماوی

پسه الفاظوکبسی وی ډبراختلافونه

یولسه بلسه متفق اهل معناوی

د دوستی کورکبسی دتوراوسپین فرقه نشسته

پسه هرچاکبسی چپه وی مینه خونبوی زماوی

پسه سپین مخ چپه توری زلفی راخوری شی

دنبایست دډیوی لابسه تجلاوی

تورله سپين سره بنه بڪاري سپين له توره
خه به بنه وي چي يوبل سره پخلاوي
دهنر صنت او حسن په عالم كښي
هريوكل چي په هر رنگ كښي وي زيباوي
بلكي مخ له هرې خواچي را بكاره شي
د الفت سترگوليدلي لايخوا وي

د صلح نړۍ

هنه ورځ به بختوره وي هرگوره
چي د سپينو زرونه تورنه وي له توره
كركه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولي صلح صفاوي بنه نيت وي
مروور خلق يوبل سره پخلاشي
نه چي غوښته او چاره هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم كافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنيا كښي
نه په شرق اونه په غرب نه امريكا كښي

استقلال منلی حق دهرملت وی

خوقایم پیه ملتوکنی پی اخوت وی

داخورتکسه سساز آواز دهوادونو

شهی یوه ارکسترا دولسونو

دکپژوند اصل واساس اصلي منظر وی

جهانی عدل وانصاف صحیح دستور وی

هرملت پیه هر نظر کنی پی وی نیواغلی

که پیه هر رنگ و آیین کنی پی وی راغلی

سپیتوب وی محترم پیه هر لباس کنی پی

پیه زری جامو کنی پی وی که پیه کرباس کنی پی

داسپی وساتی هر خوک خپل مسلكونه

چی ونکری یوله بل سره جنکونه

تول جهان ددوستی کوروی سرتسرره

دجنگ ویره شهی له زرونونه بهره

زورتیرلی وی دصلح پیه قانون

مهارشوی مسست اونبان وی دجنون

تویول دوینوشرم او پینوروی

شمرنده ذلیل سرتیتی ظلم زوروی

جنگ شهي هرچېرته د صلح بيرغونه

شهي پسه سه لارروان سياسه تونه

د انسان زړگي له جنگ او جگړې تورشي

توره ماته شي او جوړورنه خه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت

په خدمت خو لې کېدل وي شرافت

پوله بله محبت مهرباني وي

د ,, الفيت " هيله او فکري جهاني وي

زه له تاځني خارېم ته له مانه

که جدا هم وي زم آيين له تانه

مينه او دوستي

مينه کلزار ته بله بلان راولي

بلوډيووتنه پټنکه ان راولي

شاه د کدازه ته نژدې کاندې

د خوار جگړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کېږي اوسي

ځمکې ته ستوري د اسمان راولي

دخوارعاش ق دلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي
بسکلی چې گورم کبني می می نیسي
میننه په ماباندي پېرپان راولي
گوره په سپین مخ باندي توري زلفي
توره شپه خنکه مهروي پان راولي
په بسکلی دهرچه اراخي
خواران زما میننه په خان راولي
دغریبانو او بسکلی وزلو دوستي
سری په خیر او په احسان راولي
زرونه باغ شي دوستي په هوا
دبسکلی زرونوتنه خزان راولي
دوستي دجنګ او جگړو مخه نیسي
صلح و سلام امن و امن راولي
بودوست دبل دوست دخونی دپاره
خواري زحمت تکلیف په خان راولي
دورو سپین اوسره دوستي خاطرته
سپین مخ سری شوندي تورچشمان راولي

دستگور کښې سپين اوتـورچې گـوري

درتـه دگـد ژوندشـا هـدان راولـي

صلح کل

له واړه کوره راوخه لوی جهان سره اشنا شه
 خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشنا شه
 له هگي نه رابهر شه په قفس کښې مه اوسېره
 له دې ټيټې هوا پورته له طيران سره اشنا شه
 د زمان مکان په قید کښې اوسېدنه اسارت دی
 محدودمه اوسه هر کوره لا مکان سره اشنا شه
 د بندي فکر خاوند دوه مونږو نظر بنده!
 که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشنا شه
 که دځان په شان انسان ته درېدلی بې سرکوزی
 ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشنا شه
 چې دجاه و جلال بت ته په سجده باندي نسکورې
 بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشنا شه
 چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشنایي
 والا شان سره آشنایي د خداي شان سره اشنا شه
 د جهان تاریخ ته څیر شه د بدلون اړخونه گوره
 کُل یوم هُوفې شان دی له هر شان سره اشنا شه
 اور، اوبوسره دې کار دی په خوروتر خوژوندي بې
 صلح کل شه! داضدادو، خاندان سره اشنا شه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
 په تنکسه کښې چې وي خوښ دا ابتکاردی

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرگوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی
یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
خوان دپنځلۍ زور دکونډې خړۍ خړۍ داردی
دیارغیر کښې کله وي هرخوفش ارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی
کوټۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت خخه بېزاره پرهېزگاردی
مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخیل په شانې خوښ په سره انکاردی
دکوگل په تنگ قفس کښې زرونه خوښ دي
چې لاس تنگ شوي نودگېدې عمرخواردی
کېدو خوښ وي دکنډو خولې ته چې گوري
مین گوره! خوښ په تنگ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
خم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا
که مې وکارې دوه سترگې ژوندته گورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورپري که ژوندون توري تيارې کا
دنمروود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه يم
دبلاپه خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا
ژوندمې خوښ دی په هر حال کښې دژوندمیننه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپدېانښې ښې اسرې کا
ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تک دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه اوورخ دغه نارې کا

مايوسوي لويه گناه ده مرگ دي مړينه ده فنا ده
په اميد ژوندون ته گورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنکه وي بڼه دي هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مگر ژوند د غلامۍ دې خدای برباد خاورې ايرې کا
که نور هېڅ نشي کولی وچ اوشنېشي غلامانو
غلامان چې پيدانشي با داران به بيچارې کا

دمونشن د سفر يوه خاطر ه

دلته بل رسم ورواج بله دنېا ده
مينه پته چانه نه ده برالده
نېکلول غبرکې نېکلول دنورو مخکې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په نېکاره دي يارانې
نه هجران شته نه دهجرت رانې
بې رېباره وصالونه شامدام دي
نشته کوهې نه تعويدنه شکرانې
که په گل پورې سینه مېرې بلبله
که دشونې وېکلول وي يوله بله
نه پېغورشته نه رتل شته نه تورونه
که هرچاله خان سره څوک کېدوله

دهقانی

دهقانی څومره بڼه کاردی هردهقان سړی مالداردی
لـري مېـرې اوپـسـونه شـنه پتـی او شـنه باغـونه
همېشه په شنباغچوکښې پاس دونوپه سروکښې
نغمـي اوري دبلبلـو وينـي بڼـي غنچـي دگلو
دخپـل لاس لـه برکتـه اولـه خپـل عالي همتـه
لـه سپـرو خاورو خپـل ځانتـه خپـل اولاد او بل انسان ته
خوندورشـيان پيـداکړي داتـياره جهـان رڼاکړي
وچ دگر او بيا بـان کـري شـاعرتـه کلسـتان
پـه خورومبوومرغـان پـه کلانـو بـلـان
کـري خوشـحال لـه خپـله ځانـه تـول دده شـي ثناخوانـه
کـه غلـي او کـه مېـوي دي کـه دگلوبـي غنچـي دي
کـه طعام کـه فاکهـه ده کـه دښـه ځای ننداره ده
ددهقان دلاس اټـردی دهقانی څه لوی هنردی
ددهقان دبـازو زوردي چـي نن داجـهان سمسوردي
جـنغ اوسـپاره ددهقان آـبادي ده دجهـان
دادبشکلونښـه لبـاس دادچاپـه سـرماس
دبـدای کورکښـي سـره زر دابنایسـته بڼـي کلی زبـور
ددهقان دکار حاصل دی پـري پوهـيري چـي عاقل دی

لاس تېنې ساکی ددهقې ان

درگ وهرلاس کبې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندي قسم خورم
چې دخان له غمه زيات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپريم نه وېرېرم
که دتوروگزارونو نه دم په دم خورم
داخوړې، غوړې گولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کبې زه گولي دبم خورم
کفن نه غوړم دژوندجامو کبې درومم
دجنت باغ کبې مېوې رقم رقم خورم
بم پرهېزدبې ننګی له خورا کونو
په غيرت کتلی شی به ولي کم خورم
دوطن داعلاتېری يم حکم
لکه گل هره شپه خاخي دشبنم خورم
زه هغه يم چې تل ننگ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم
چې په سرمې دوطن خدمت منلی
خه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

دوطن پالنه

لکه شمع که خان وسوزي په اورته

نوبه هله که ځيرې رڼا مېنه اوکورتته

که فرهادغوندي دې غرونه سوري نکره

دشیرین وطن په عشق کېي ښې نامتورتته

په خولوېي دتندې که آبياري کړي

دوطن دگلوباغ به که کړي سمسورتته

که په اوراوبوکښي تبخ غوندي غوټه شي

نوپه سره ددښمن شي هله سورتته

لکه ونه که بارنکړي په سرپټي

وبه نه شيندي خوره مېوه هرلورتته

که دبادپشان دې خان کړسکرگردانه

نوبه وچي کړي خولي له مخ دورورتته

دښي غوندي خان ورکړه حاجي ته

چي کړي پټ دخپل وطن لخوا اوسرتورتته

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کړه
تنبلي اوس کون بولسه لوی پېغور ته
دوطن آب و آبرودې که شوه تویسه
په سیالانو کې به سرچک نکرې نور ته
دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پی دی
نووطن بولسه په شان دخپلې مور ته
چا چې ایسی په دې تي درسره خوله ده
هنه خورا وورگنه دسه ترگوتورته
هېڅکله په بدنظور ته مه گوره
لکه خان دهنه هم اوسه غمخور ته
په „الفت“ به بېگانه او پردي خپل کړې
وبه نکرې دغه کار په زراوزور ته

گرانه وطنه!

گرانه وطنه! څومره زبیا بې
جنت دځمکې زره ددنیایا بې
بیاغلی تاج ته دایشیایا بې
وردسه تیلوته په رشه تیا بې

لعل وگوهرش ته ستابدخشان کبسي

تمدن خورشوستا پسه جهان کبسي

ننگي مالي تادي هروخت روزلي

بسه بسه خوانان دي تازبولي

کارنامي ستادي تاريخ ساتلي

ستافزندان دي خومره غبستلي

زمريان پراتسه دي ستاپه لمن کبسي

تل پسرلي وي ستاپه چمن کبسي

دوطين ورونوبياشي راپورتسه

دبمن پيري نيردي خپل کلي کورته

دتوري غبرموتللي هرلورته

خوک تينکبدي شي زمونره زورته

مونري دي مات کيري دبرقوتونه

مونري لاندي کيري دبرهبوادونه

بساغلي نسل داريمن يو

يومومذهب دي دي وطن يو

فخرمودي لکه يوتن يو

مين پسه هرکيل دخپل چمن يو

شاه اووطن ننه تمول قربانپرو

خاى دغيت دى كله درپرو

دوطن خاوره

چې كېمابوتى پسې گرځي څوك په سمه اوغر

دوطن خاوره ده كېم اور كړئ سراغ اوخبر

له سپرو خاورو پيدا كېږي څه چې غواړي بشر

كه زحمت واخلي په ځان باندي اولري څه هنر

په كار او زيار باندي له تورو خاورو زور جوړېږي

دكارينگر دلاس تباكونه كوهر جوړېږي

ستاكه خوراك دي كه پوښاك واړه له خاورو پيدا

حيف و افسوس دى كه آباءه نكړې خپله بېديا

يا پرېږدي خاورو لاندي پټ خپل معدنونه وړيا

څه چې لرى وايي خپي ته په گران قيمت له بل چا

نفت په كاله كېنې تاپيونه گرځول ورسې

اوبه منكي كېنې وي ته تېري گرځېدلې هسې

ورى زمونږ دي او شري اخلوله بل ځني تل

پوتكى زمونږ دى جوړوي ترېنه بوتونه يوبل

گلان زمونڊي بويوي بي دڀرديوبلبل

هرخه لروخوده خالي زمونڊن اومنگول

راشئي چي وڱووسو ترڪي شواوگورو

بسڪته اوپورته سه سه غرخپله صحر اوگورو

خلق غرونه کيني پکيني رازراز خزانبي تيوي

زمونڊ خوانان پکيني دسوو وچي خادي تولوي

خه چي پيداڪري هغه اخلي خپلي شي تيوي

حمله که کيني نورخه نڪري جنازي بسخوي

نورولسه وسپني فولاد اوماشيينونه جورگه

مونڊ تري ناقص ناقص اسباب اوپخ لرونه جورگه

سپين غر

چاويل چي کوه قاف نه هغه خوايوه کلاده

سپان پکيني اوسپري پکيني بل شانته هوا ده

پيره داربي يوسپين ديودي ورنه وپيره دهر چاده

خوک پردي نشي ورتللي لاربي سخته ده بيشانه

داقصه مي اوربدي په يووخت کيني وه له چانه

اوس پوهېرم هغه سپين ديو داسپين غردى ننگرهار كښي
دخيبر لسه دروازې نسه دې خوا پروت دى سخته لار كښي
بې پښتونه بل څوك نشي گرځېدلى دې گلزار كښي
چې له شنوزمريوډك دى لري هسې لوى ځنگلونه
په هوا كښي بې تل گرځي سپين بازان كوي څارونه
بنايسسته لسه هروطنه اولسه هرملكه زبېلادى
تورنښتري توري زلفي تك سپين مخ بې دليلاى
سپين سپېڅلى ښكاره كېري ته به وايي سپين سبادى
دسپورمې اودنمر كوردى ځكه هومره دى روښانه
هرسحرې لسه كندوه نمرراخېژي له آسمانه
پاس دغره په سرځلېري تجلې دپلوشوده
نمرسپورمې پكښي ځان كوري آيينه دپرنښتوده
تكه سپينه رڼا برېښي درحمت دنورورشوده
هسې ښكاري لكه داچې دملكو كوه طوروي
له اسمان نه وربدلى په دې ځاى سپېڅلى نوروي
دجنت دباغ ورمې دي چې هروخت دلته لگېري
درنوسه توروډيوې دي پكښي هره شپه بلېري
له صياده ويږه نشته زر كې خاندي هوسېري
دپښتون لويه ځانكوده كاپوكتونه تياره
خدای دې نه كاچې پردى به كله مومي ورته لاره

هـرې خواته بې بهېرې جړوبـى اوابشـارونه

دشـراووعـسـلو پکـبـي شـته دي ډک رودونه

نبه لمن لري سرسبزه پکـبـي مېشت دي ولسـونه

بناسته بې منظرې دي پستانه بې نندارې کړي

دسپين غره توري لښکري دنستروپې پېرې کړي

دامتل دی پښتوکبـي په لوى غره دخداى نظروي

دسپين غره دپاسه خکه تجلى شام وسـحروي

نمـر لا خـرک نه وي وهلى درنـا هـلته اـثـروي

کوه طورغوندي خلبري خوافسوس چې موسى نشته

چې الهام ورخه واخلي هغه لوى رهنمانشته

په باغ کبې

بـنـکـلى بـاغ تـازه چـمن و دگلانـو

شـين سـحراو شـورشـرو دمرغانـو

په سل قسمه اوازونه بې نغمې وې

هر طرف تـه دبلبلـوتـراني وې

يو مرغـه وپـل داخـومره بـه دنـيـاده

بـنـکـلى بـن تـازه گلـش تـازه هـواده

په دې شنو پانوکښي ژوند د دې پر غنيمت دی

ددې باغ خوړې مېوې څه لوی نعمت دی

مگرويو سره ده په کار لسه صيادانو

له بي رحمة بي انصافه انسانانو

تنکه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف گوره يسفک الـمدما ده

يو بندي کړي په قفس کښي چې وپېره

بل په سره اورباندي نيسي چې کړېره

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزرونوخواندان

له بل لوري ورته غرشو داڅه وايې

نه چې دغه شينکی بن دارنکه ستايې

داخو خپله هسې نه دی پيداشوی

انسان دېرزيار او زحمت پکښي ويسـتلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

بنايسـته کړی خو انسان دا منظره ده

بي باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي

دا گلش په سپره ډاگ باندي بدلېږي

په جهان کښي که بي رحمة صيادان شته

ورسـره دېرزيار ويسـتونکی دهقانان شته

که يووېني تويوي اوخو ونرزي کړي

بل په کار کښي شي خولې عرقېزي کړي

ديوه لاس کښي که توره او توپک دی

دبل لاس گوره تباکوڅخه ډک دی

ای پسه ســـروکلو مینو نـــدار چیانو
هېـــروئ مـــه کاراوز یارد باغبانـــانو
دهقانـــان لـــري پسه تاســـو وډېر حقونه
دهمـــدوی دلاس پيـــدادی دا کلونـــه

آزادي

پسه شـــری کـــي پسه یـــم زه آزاد فقیـــر
نـــه وړېښمو کـــي چينجـــی غونډې اسیـــر
پسه خمتا کـــي حـــر آزاد نـــه دی سل خـــه
لـــه غلامـــه چـــي لباس پـــي وي حریـــر
دوژغونـــو پسه کـــي دی کـــي که آزاد یـــم
یووېښـــته به پـــي ورنکـــم پسه کشـــمیر
په وېجـــاره کـــي مرغه خـــه کـــي خوښ وي
پسه قفس کـــي دســـرو زرووي زه یـــر
چـــي مرغان پـــه هواوینم چـــرک پسه خـــه
راتـــه یـــاد داســـارت شـــي بدتایر
همېشـــه اسیـــر مرغه دي خـــوړل شـــوي
اوبنکـــي پـــي بالښـــت دخـــان اومیـــر
لـــه لیندی داســـارته چـــي خـــوک خلاص شـــي
بـــي وزروپـــه هـــواخي لکـــه تیـــر

د زړه شکوه

کلونه د پردې گلرخان نشته د کلوخوا کبسي بلبلان نشته
نندارې شته دي سترگوردپاره د سترگورو قدردان نشته
مطلب دپاره تک راتک د پردې مينه پالونکي آشنایان نشته
په باغ وین کيې تازکي کورم تازه فکرونه نن زمان نشته
دلوبونډ و میندان جور شوی میدان د فکر د جولان نشته
په ادیرو به کلان راشنه شي په پروتایرنورد باران نشته
په خوله د پرنه دی زره پي بڼه نه دی بڼه فکر نشته بڼه کمان نشته
مین په کته زره شي د کتي سندرلان د پردې موم دلان نشته
د زور او زرو غلامان د پردې د تته د زرو صاحبان نشته

هوا هوس کړه خلقي مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

د ژوند پيوه

شپه دوصول وه مجلس وديس وديسارانو

دمیندود دردمن ورنخورانو

د ژوندون پيوه د عشق په اور رڼا وه

د خلوت کور کيې د حسن تجلاوه

چي ڪتل مڀ لہ ڪوم لوري پٽنگ راغي
لـوغيـن او تـلـو لي پـه غورخـنگ راغي
ڊپر بٽابه وچي خان ستي په اور ڪري
سمد لاسه خان په اور باندي نسڪور ڪري
دتن پٽي له خيل خانه ڪاندي لري
ڪري پيدا خانته دروح نوري وزري
ڪوم زره سواندي ورته ويلي ڪوره سوزي
ژوندون بنه دي په دنيا ڪنهي يوخو وروخي
دومره پاتي شه چي وويني سباته
په رنجاورخ يوخل وگوري دنيا ته
پٽنگ ووي زه مين په دي رنجا يم
له قديمه په ديوه باندي شيدايم
زما ژوند لکه ديوه دخان سيزل دي
خان ساتل له سوز بدونه ميره ڪدل دي
ديوه هغه وخت ژوندي وي چي بلهري
مري هغه وخت چي له اور خه بلهري
زمنو ٺه مرگ او ژوند له نورو فرق لرينه
له سيزلو نه نجات دي زمينو مرينه
سوز سوز د زندگي بنه تماشا داده
بي رنجا اوس بدل مڀنه اوفنا داده

زه د عشق لسه نورا وناره نه وېرېږم
د خلیل په شانې سرولمبوته ل وېرېم

پسرلی راغلی

باغوانه زبړی مې درباندي پسرلی راغلی
وخت د کلانواوموسم ډېر کلالی راغلی
داپه سحر کبسي غورېدلی د کلاب غوتی ده
که د بنیادی په ورځ د سروروتالی راغلی
دغه شني پانې دي چې ځان پکسي سوسن پت کړی
که له جنته دخلعت بنایسته کالی راغلی
بلبله کړزي خپل پردی باندي دازبړی کوي
چې گل ته کورئ بیا زمانایسته لالی راغلی
اوزي صحراته بنایسته جونی کلانوپسي
د فرش د پاره غرور غوتته شنیلی راغلی
بیاد الفت او محبت ناري بلبله وهي
په کرمجوشی کسي بهارخومره بریالی راغلی

د بهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی د پږگلونه دي له خانه سره
په یوه میاشت کې کوره حمل (۱) په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره
واړه جهان گل وگلزارشه د بهار له فیضه
میننه پیدا شوه دهرچاله دي جهان سره
په غرور و غوکښې دگلانو وچمنونه وینم
سل آفرینه په بهار له دي احسانه سره
دغوتی زړه په باغ کې تنک شه د صحرا په ارمان
ریږدي دامان ته دي وتلې ارغوانه سره
زمکې آغوستی سر تر پایه شنه جامه دجنت
خکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټې سمسور باغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دي کور ودان وي له باغوانه سره

۱ : د پسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه نوره چې حمل په لړ لفظي تغیر وروموی اود کېدی بچی ته وایې او ثور دغوايي په معنی دی.

دخزان سندره

خزان راغی رنک و بوی لاره له کله
خکه چیرته غلی شویده بلبله
داشني پاني ورخ په ورخ کوره زېرېري
سرسيزي اوتازه کي بي وبايلله
پاني رېردي لکه زرونه دخوارانو
دخزان سره سيلی ولگېدلله
زېري پاني چې رېري خورالوېري
خکه اخلي رخصتونه يوله بله
هنه پانه سيلی ويوره کومي خواته
چي زما اوستا په سرسوري کېدلله
اوس کابل دخوارغريب تاتوبي نه دی
کذاره په دې هواکښي شوه مشکله
له کابل د خوارانو کې ليرېري
ننکره هاره! ته اوس ښه بي له کابله
چي هرڅوک پناه دروري په بده ورخ کېي
ته بي ساتي ديخني له چاپاوله
ستاوبه لکه غومبي چې چل نه کا
ستا هواده بي آزاره معتدلله

تاسانلی تـازـه گـی اوسرسـبـزـی ده

دگـل پانـه دې خـزان نـه وژغورلـه

دکابل خوبان طواف ستادکلشن کـری

گـل دې اخلـی خراجونـه لـه وربـلـه

بـدایان دې هـم هواتـه هوسـپـری

درروان دي گړنډیوکښې پـه خـنـلـه

تـل سمسوراوسـه لغمـان اونگرهـاره

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سـله

زېرنـارنج دې پـه شنوپانوکښې داوایـی

پـه خـزان کښې مـې بهارگوره عاقلـه

دمني خاطره

دخـزان تـابـلـوري خـومره رنکونـه

راشـئ! وگـورئ دزېرنـنگ عالمونـه

داچـې باغ کښې طلايې رنکونـه وینـئ

کـه پوهېرئ خپـل قیـمت ښـی باغونـه

☆ ☆ ☆

خـزان راغـی منظره دباغ شـوه بلـه

ونوبوتـوطلايې کـره جامـه خپـله

پـه طلاؤ کښې ډوب شویدی باغونـه

پـه دولت مینـه مـه کـوره ورځنـله

☆ ☆ ☆

سـاره راغـله زېـرې پـانې راتـوپیـری

سـورتـور دغریبـانوبـرې تـودپـری

په گرمی کښې که یخ سیوری دراحت و
په سروکښې سره لمه ده چې بلې پری
☆☆☆
کله گل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پانې دي په کارکله لرگی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې
☆☆☆

په وربل باندې کړل

خاوري شومه نومي خای پاس په وربل شه
له دې رشکه په گلشن کښې مېر اوې گل شه
دلاله زرگی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرکس زېرشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داخای وحق زماولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داوې
په معنی کښې جگ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردمل باندي
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاوري کړپه عشق کښې
د،، الفت“ په ژبه داسې وساتایل شه

د حسن جلوه

په غرورد حسن نمر و خوت آسمان ته
ژررا پر بووت چې بي ستا نه بشرو ليد
دنرگس سترگي خوشتا په لور کړي دي
په کلشن کني مې چې نن مازديکرو ليد
نه تنها بلبل لسه عشقه ن اقراردی
سرگردان مې نسيم هم نن سحروليد
د عشق دام دی هر طرف ته غورېدلی
خوپکني مې بند صاحب دنظرو ليد
په طلسم رانه حسن زرگي وېوور
نازمکيز کني مې دسحر اثروليد
راخرگندد عشق قوت او زورش هله
چې محمود غوندي سلطان مې نوکرو ليد
دواړه وروخي بي ليندي بانه بي غشي
مسلم مې نن د حسن افسروليد
لار بندونکی که د عشق درته په کاروي
ما، الفت ددغي لاري رهبروليد

ملت او مملکت

يوه باغ کني وي ولاړي ډېري ونې
هره پانه بي لايقه د ستايني
خواپه خوا غاړه په غاړه خوله په خوله وي
له يوې خوا پېدا ديوکاله وي

له یووې وېوالي اوبه ورته راتللي
په یوه هواکښي ټپولي لويې دلي
ددې ټولويو خزان اويوبه واراو
بسه اوبديې وشريک يويې واکدارو
خيني جگي خيني ټيټي کوزو پاس وي
لکه که وټي دي ووه وچ وودلاس وي
چامپوه لرله چا بنايس ته گلونه
دچاس يوري وډېر بښه دچاقدونه
چنار لوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمي اوني اک توپير له ورا معلوم و
له یوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنگونه بښه خوندونه بښه و
دمرغانونغمي وي پکښي خورازه
هرمرغه موبزانده له خپل اوازه
رنکارنگ گلونه ويوه چمن کښي
لکه وي چي ولسونه په وطن کښي
هريوبو ټي پخپل خاي کښي سربلندو
دباغبان سترگو کښي هريوار جمن دو
په حقونو کښي پي نه وڅه توپير
مالياروپه هرې ونې ډېر زهېر
يوله بله پي په هر حال کښي شرکت و
په تمامه معني يوصحیح ملت و
لکه باغ يومملکت وگڼه وروره
پکښي هر قسَم گلونه بښو ني گوره
وني ډېرې خوباغ يودي که پوهيږي
که کوي بل رنگه فکر ډېرغولېږي

دوه سکه ورونه لري بيل بيل نومونه
بيل رنگونه بيل غرونه بيل خيونه
مگر دواړه اوسه بډونکی ديوک وروي
ديوې سترگې په کور کېنې سپين اوت وروي

لوی افتخار

زمانه ردي په هغه سره افتخار تاجونه
چې بې په سروی رسولي ډېر مشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه کېي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار کوره شهکار نه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کار نه دی
سرور کول دخپل ولس د سرداری د پاره
داسه تباد او اسه تعمیر د بربادی د پاره
د حق کېلو او دخپلې آزادی د پاره
دننگ ناموس د حفاظت اوسر لوری د پاره
هغه گران کاردی چې بناغلي ننګیالي بې کوي
په آزادی مین خوانان او توریالي بې کوي
مري عالمونه هره مړینه افتخار نه دی
دهرچا امرگ د شجاعت او عشق یادگار نه دی
د پتنگ مرگ دمچ مېرې مرگ غوندي خوار نه دی
په هېڅ مذهب کېنې برابر حلال مردار نه دی

دمنصـورمـرگ به ستايل کـبـري په دنياکـبـي مـدام
په هر نظر کـبـي به حقيـروي مـرگ او ژوند د غلام

په خـان وژلوکـبـي ژوندون دنـام ونـنگ وينـمه
لـوی افتـخـار د آزادي د پـاره جنـگ وينـمه

د پـره شانـداره کارنامـه په هـغه درنـگ وينـمه
چـي دمـظـلوم لاس د ظالم په وينـورنـگ وينـمه

هـلتـه چـي ظـلم، تجـاوز، فرعونـيت وي ولاړ
په مـقابـل کـبـي پـي هـمت، نـنگ وغيـرت وي ولاړ

حـقيـقت تـريخ دى مـگرزه انـکارکـولى نشـم
جـهان مـي وينـي چـي زه خـان قـربانـولى نشـم
د پـستـنو درانـه نومونـه بـه ساتـلى نشـم

د پنـجـابي مـخـکـبـي په برېتـولاس وهـلى نشـم
د پـرپـورتـه کـورم چـي د پـلارنـيکـه يادگارته کـورم
د پـرېـسـکـته کـورم چـي خـپل تـيـت ژوند او روزگارته کـورم

اوس لـه پـستـنو نـه د چـا وپـره د چـا درنـشته
هـغه غيـرت هـغه هـيبت هـغه وقارنـشته
په زرونوکـبـي يـوتن هـم فداکارنـشته
خـکه په حـق د پـستـنو بانـدي اقرارنـشته
هـغه به خـه وي چـي خـپل حـق په چـامـلى نشـي
يادخـپل حـق د پـاره خـان قـربانـولى نه نشـي

په باجوربانـدي راغـلى خـه بلاوينـمه
لـه باجورنـه جـوره شـوى کـر بلاوينـمه

په پاک نامـه د پـره ناپاکـه نارواوينـمه

د بـل پـه زورمـسـته مغـروره مارشـالاوينـمه

دباچورپه کله کورکه ننه بمونه اوري
دباچورپو پپه مرانه رحمتونه اوري
پستونستان ههم اراده داسه تقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري
لکه تونس الجزاير دمظلوم حال لري
هنه مقصد او هغه فکرهغه خيال لري
خوپښتانه په قرباني کښي لري نيمگري وينم
دغه دتبروخت توريالي خه قدرستري وينم

ويده گوجر

دسیندپه غاره په شنه ورشو کښي
کښوځنگلو کښي پپه شنه نو دروکښي
يو دوه گوجرو مښي پپه وولې
هر يوه خپله مښي پپه روزلې
نه يي بل کارونه نور غمونه
نه ورسره و نور نور فکرونه
تمامه ورځ به دمښو وڅارو
دشپي به هم لاوښ او بښدارو
پس له خوورڅووخوت دلنگون شه
پام دکوجرو زيات له پرون شه
څوک چي ساتونکي اونگهبان وي
يوساعت خوب يي زيان اوتوان وي
هنه هېڅکله نکه لري خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

گوجرو حڪومه شپي رونه وولي
شپي يبي په ويني سبابكولي
وروسته د خوشپوله بييداري نه
گوجرس تومان شوه لسه بېخوبی نه
خوب دېرغال لب شسه په دواړو باندي
لكه غلیم چي هجوم وکاندي
يوتن خوب وپورنصیب يي خوارو
هنه بل وين و بخت يي بيدارو
د دواړو مېشپي وزيرې دلي
سپورمی اوس تور وورته كتلي
چي وين گوجر کړي مېشپي کتي وولي
لسه خپلومېشپي ولاندي راتولي
خه يي چي ټول كړه هغه يي خپل شوه
نرکتی واره دهغه بل شوه
هنه چي وين شوسه باله خوبه
ويبي ليدلسه دارنگه لوبه
تپوس يي وکړله خپل ملگري
دامي په برخه رسيدلي
داسي قسمت ته خوجيراني ده
دارنگه برخه نه آسماني ده
ملگري ووي چي خوب کوينه
مېشپي يي نر نرکتی راوړينه
خوک چي پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپس يي جورشي بياملونه

ناخپي گاني

يوه ويلي ماپه عمر کيني آسمانه
چاسره بدننه دي کړي بي احسانه

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفت مې مدام کړی په حیوان دی
بسه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوونې دي همسایه او ټول وکړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترگه مې هرچاته کتلی
په دې حال کې هم زه روغ نه پاتې کېرم
د تقدیر په غشی بې گناه لکېرم
یوناخاپه راځي کانی لاهه هوا
نلري د بې گناهوڅه پوروا
لوېري زما په سرله لاسه د تقدیر
په آزار کېني زمنا نه کوي تقصیر
بې سببه رسېري راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوې خبرر
ماکوم بدکړی چې وينمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژرانن
بل پرې غوږ خبر نه یې له خپل ځانه
شکایت کړی له تقدیر اوله آسمانه
تابه هم کله وي کانی غورځولی
یوناخاپه به په چاوي لکېدلی
درپه یاد کړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچا خپل عمل دلارې مل
کایناتو کېني دی پورت بیه انتظام
ساجیده دي د تقدیر واره احکام
بې شعوره چې ونه کېني فلک
مقرر دی هر یو و کار نه یوملک

چي رسيري درتسه هرڅه لراوډبر
دهغه سبب وي پست درنسه يـاـهـر
نه يـيـ بـولـيـ بـيـ سـبـبـ اـوبـيـ عـلـتـه
خبرننه يـيـ دتقديرلـه پـسـتـ حـکـمـتـه
بدمدام درتسه له خپل لاسه رسيري
اورلـه خپلـيـ لـمـنـ شـاـمـدـام لکـبـري
بسه رسيري درتسه تل له لوبه خدايه
چي راضي نشي هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لاندوورهم نکران شه
دتقديرپه کارو باندي نېک گمان شه
چي سړي لږڅه په فکر دتحقيق شه
خپلوټولوحرکاتوکتيـيـ عميـق شـه
ورپه يادشووه يوه ورځ چي ده بي پامه
غورځولي ويوکاني له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلي په چاباندي
چي ولاړوبـيـ خـبره تـيـسـتـ دـلـانـدي
همداکاني وهغه سړي ساتلي
له خپل خان سره يـيـ ډبروگرزولي
چي پرې واخلي انتقام له هغه چا
چي بي بي دي وپري ويشتلي بي گناه
لاس يـيـ برنشوموده شوو ډبره تـبره
قهر يـيـ سورشووبلي څه تـبره پـه تـبره
زه هغه ومه وبتشلي خو په سهوه
بسه به داوي چي اوس وکړم ورتسه عفووه
نوي کاني له خپل کوره کړگزار
خبرننه وچي راځي څوک په دي لار

پري لکيري هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بي گناه
د قدرت کارونه واره دغه شان
په تدبير او انتظام لري جريبان
بي احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت
له تقدير سره شته هر قسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي وليد تفاوت وکړه کله
بسه اوبدانسان ټول دی په حساب
بي سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجر حسانات
خو جزا دبدونه وي تپت وپاس
په احتياط خوځوه دلته پشه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کسي خپل ويل
د احسان جزابه وويني احسان
د بدي جزابه هم درکري آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کړي که گل
بي کرنې مه کړه طمع د حاصل
تفاوت لري حاصل کسي هره ځمکه
ته دي خپل زرگي دکردپاره بيه که
پکسي وکړه بيه تخم د الفت
نو بيه وويني له هرچا محبت

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کېږي ساته
له مخلوق سره يې هم کره مينه زياته

ټگي اوريا

نــادکوم فرعون دظلم ســحرمات کــر

چې په لاس کېږي کرخوې ښکلی امسا

د کاغذ په کل بلبلي نه ټولپري

راشه پرېرېده نور کارونه دري

اورپرونه غونډې سوي اوتک توري

اميدمه لره دخپلې زرغونتي

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي

نوره شپه ده ورتنه وايه سبا

چې له نوکه ترکوتيه ټول غرض دی

دانسان په نوم يادپري شه بلا

خپله کته اوضرخيروشربولي

دانسان دقضاوت دغه معنه

انسان شوک دی زه يې دومره پېژنمه

چې حيوان نه ببلوي خان په وينا

حق ناحق کړي باطل حق کړي په وپلو

نوم پېرې کبړي درواونو ناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنيو داده کده وده تماشا

په حراموناروا سړي ته ورشي

څه لوی او بې حيا داده دادنيو

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي

چې خواران او غريبان چاژولي

نن سبا به داقبال له تيلي کوزشي

چاچې سترې اوس تومانه ځغولي

زمانه به يې دنورو خندني کا

چې بې هروخت په خوارانو دي خندي

شنه چمن کبې به په کلوخزان راشي

بلبلان يې چې په باغ کبې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت رلي اوري

وري سېلاب دزمناني واړه ښاغلي

دنياست بهارڅو ورځي وي دنيا کبې

بياله نازه راکوزپري نازولي

ددې دهرهرڅه تلونې دي پوهېم
 ځکه ماترېنه لاسونه دي وینځلي
 هریو باغ چې راسې پرلې دي کلونه
 دخزان سلیلی فی الحالته رزولې
 لمر، سپورمې ددې آسمان په څو کرته
 تپت وپاس خراوونې نه مالېدلي
 ځکه مازره بل عالم پورې تړلی
 دی دنیا ته مې په بل نظر کتلی

زما حال

څومره ډېر کارلمه	تپه تپاره ده زه زياته انتظارلمه
بېرته تلوارلمه	بمه پښې بل اوپه لارکښې خنډوڅارلمه
غره اوصحراکښې بمه	ملکري تللي زه وېده پاتې بېدیاکښې بمه
يوکـوډی جوارلمه	واړه سپاره دي يوزه پلې په شاربارلمه
په لارکښې نه درېري	نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېري
خداپرو ډېرعارلمه	زماپه مخکښې دی گوډ خرتل خبردارلمه
هم راډيوپرې گویا	هرچاپه برق باندي کوته کرله توده اورنېا
ورتـه جارچارلمه	زه لاتراوسه دتیلی په دکان کارلمه
اودخپل جاه و جلال	هریومیدان کښې دی ولاړکوي اظهار دکمال
دمروشـمارلمه	زه هـېڅ شی نلرم په تېروافتخارلمه
زباراوزحمت وبستلی	لاس اوپښې سترگې لرمه شم هرکارکولی
پرې اعتبارلمه	کسب وکار نکړم چې غني دولتـن پلارلمه

د امیدرنا

نوی دوردی راغلی	یوه نوی رڼا وینم
دازور حال نه پاتې کېږي	چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه ختمېدوده	رڼا پې دسبا وینم
نوی ژوندراحي هرگوره	نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوښتون کورته
 ښه موسم دکامل دی خي چې خودکمال لورته

زما نه راوري هروخت کېږي	نوی نوی پیغامونه
معلم دزمانې تل	راکوي نوی درسونه
داديوا یوپوهنتون دی	شاگردان پې ولسونه
تاخه زده کړه له دې عصره	ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به خه درنه جوړېږي
 هغه ورځ ده اوس راغلي چې احوال دې معلومېږي

سوال دمړک او دژوندپېښ دی	مکرس تاپوهول گران دی
ته لاپروت پې په تياره کېږي	نورسپورمي ته خي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه	چې نور ټول ترې گربزان دي
لرځه وغږوه سترگې	چې ته خه پې نورخه شان دي

ستا په مخ کېږي لا خره وینم خاړوی خي له تانه واړندې
 ستا رفتارکه همدغه وي خره به وځاندي درباندي

لمره!

په سپين مخ دې دهجران شپه سبکېږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

باغ و بـن ددې جهان په تاسمسـوردی
بې له تادخمکې مخ چې کورم توردی
نتیجه ستا درنما زموږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تـاوده نظردنیاتـه
داجهان دې بنایسته کـری دی هرچاته
زموږ زروکتیې ایښی تادژوندگرمي ده
ورکه کـری تـازمونږ هـره خامي ده
ددې خمکـې هریوبـوتی لوبـوي تـه
دباغو خامي مېـوي راپـخـوي تـه
لویـول اوپـخـول ستا مشـغولاده
ستا اثر لاندې خـدای کـری دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کـری غـروغوکـشي
بیادې کـره روان رودونه په شلوکتیې
تادا ورځـې کـری رنـما زموږ دپاره
چې موږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زموږ لمرې
ته په اصل کـشي غـت ستوری دباختربې
خکه دتـه ستا تاثیر له بل هـواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشـوي په دې خـدای کـشي آرین دي
دپوهانونښه خـنکوهـم داوطن دی
آبادي دبلـخ هرچاته ده څرگنده
له زرو آثارو دکـه ده داکنده
نورومـونږ خـني اخیستـي تل الهام دی
موږ دپرمختیې آباد کـری خپل باگرام دی

تالیدی دی بامیسان اوهدیه دواړه

درتسه کوری هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزنی که سرخ کوتل دی

منډی کک اولیسکرگاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه

دروېزه کړی هرچا زمونږ لسه خوانسه

د وطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دس ترکوتورزمونږ

اوبه ېې دي لکه شوډې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کورزمونږ

دوطن خاورې دي زر، تری پیداکړي ثمر

دی نمک خورددې وطن پلاردی که مورزمونږ

وطن دی کورزمونږ

که ېې آباد نکړوخپل خان به بنساده نکړو

ددې کاله ده خرابې یولوی پښورزمونږ

وطن دی کورزمونږ

په کاراویز یارد هرچا جورې بنکلی دنیا

دوطن سترگې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کورزمونږ

راشئ چي وکړو خدمت په خان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن گاونډيان نور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
راکوي مونږ ته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
په مونږ حقونه لري هررا زپورونه لري
بايد چې دا حق کړي ادا وروي که خور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
وطن محبوب دی زمونږ ، وطن مطلوب دی زمونږ
که بهي ونه ساتوله نورو، مخ دی تور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
په دې هوالو بېرته دې ميناستيرو
خدای دې مدام لري دباغ وبن سمسور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

د افغان ترانه

تل دې سرورونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلی پست او عزت وي

هروخت دې دلتسه شان وشوکت وي

ننگ وغېرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زروکښي
خُځای دې دده وي دقمام ليموکښي

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

افغانسـتانه تـل دې ودان بـي

له غليمـانو دې په امان بي

ته دې سرلوري تل په جهان بي

زمونږه خُځان بي په مونږه گران بي

هرڅه به خُځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزتـه له اعتلانـه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

په حق مين يود حق په خوايو

دښمن دظلم دناروايو

آزادي ستا توآزادي ستا تايو

سـرپه وطن ردو په ننگ فـدايو

نه ظالمان يونـه مظلومان يـو

بـساغلي نـسل مـونږ دا فغان يـو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لور په جهان وي

دیووالی ترانه

دیووه وطن اولادیو تهرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو بختوریوچی آزاد یو

دا وطن دی په مونږ گران
دا وطن دی دافغان

په یوه نامه یادیو په یوه بېرغ ټولپرو
یولکه بله نه بېلپرو په یوه وطن خاړپرو

ټول منو دخدای فرمان
داموچه داوپیمان

آزادی زمونږ لیلاده آزادی په مونږ شیداده
راسره لویه سودا ده په لوی خدای زمونږ وپساده

ساتوخیل شرف اوشان
دوطن نام ونشان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تهره شوه داعصر دعرفان دی
بې علمه ژوندون گران دی
په حق پسې روان یو دعلم پتنگان یو دجهل دښمنان یو

لښکر دمعارف یولورزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون گران دی
په زده کړه اوښونه دحق کووبالنه دخپل وطن روزنه

زموڼيز گران ه وطنه داموعه داو پيمان دى

بى علمه ژوندون گران دى

د علم په ځانگړتيا د عقل په خوځو كې په غېره د پښتو كې

لوى شوى يومونيز واړه خپل وطن راباندې گران دى

بى علمه ژوندون گران دى

روان مخ په رڼايو مين په اعتلايو دهرم مرض دوايو

په لوردتړقى خو رهنماز موني قرآن دى

بى علمه ژوندون گران دى

د غيرت سندره

هم مال وزرور كوو	مونيز پښتانه يو د غيرت په ځاى كې سرور كوو
ورتنه خبرور كوو	د ظالمانو جواب هروخت په خنجرور كوو
ملى آيين نه واېي	مخ گرځول د جنگ ميدان نه مونيز ته دين نه واېي
اب د خطرور كوو	مونيز خپلوتوروتنه د سروينو جوهرور كوو
دافريضة ده زمونيز	وطن ساتنه حق پالنه وظيفه ده زمونيز
دغه هنرور كوو	د خپلواكۍ درس خپل اولاد ته مكرور كوو
د آزادۍ د پاره	سرور كول د خپل ولس د سردارۍ د پاره
زړه زړور وركوو	د پښتون كار دى ځكه لاس كې توره سپرور كوو
ستمكاري نه كوو	تجاوز نه كووي په نورو بادياري نه كوو
په وطن سرور كوو	دښه سلوك امتحان هرچانه بهرور كوو
خوارو برباد دې وي	د آزادۍ دښمن چې هرڅوك وي ناباد دې وي
آزاد وزر وركوو	مونيز د پنجرې اسير مرغه ته بال و پرور كوو

استعمار چيان

جالونہ شتہ دامونہ شتہ باشي لري تازيان لري
پشتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري
سیسی ولسی هوسی ولسی وری وری مرغی ولسی
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچی میان لري
دوسپنویجرې لري قفس غوندي کوتي لري
له بي گناه مرغانونه بشماره اسیران لري
غرخه ترې تبدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېخ وارېې خطانه درومي پخې سترگې بشکاریان لري
که زانې په هواکشي وي که زرکې په خداکشي وي
هېخ رحم په چانه کوي سخت زره لکه سندان لري
خه جال لاندې راغلي دي خه لومو کشي نستي دي
ددوی له لاسه وینو کشي شتکی دپرمغان لري
نیول کوي وژل کوي په اورکبابول کوي
وربتي مرغی په هروخت کشي په سرد دسترخوان لري
په هرپتي کشي وینمه صیاد دام غورولی دی
په غرونو کشي لیوان لري نارو کشي قصابان لري

علم او معنا

بي معنی کله پتېري په لباس کشي
عيب بي بشکاري په تن پت اوکله لغدی

ښايسته لېاس په غاړه د بې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انگردي
که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې د بحث مجلس جوړشي رنگ بې ژبړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصېري بل ته اړدی
که اغوستی بې پوټکی د سموروي
خلق بې پېژنې له سترگوچې گيډدی
چې عالي فکر لري اولورهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لور دی
که په هر لېاس کې بې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام د قدر وړدی
بحرې دک له مرغلرو چوپ روان وي
د بې آبه خلقو خوی لکه دچردي

د پلار توره

په چټ کې بې ويښم زره توره د پلار
د بابا گوانو اونیکونو يادگار
توريالی نشته چې څه کار ترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکي ډېر عمر وتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزگار
آب وتساب نلري جوهر نلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت بې ډېر شان وشو وکت درلوده
تېره خنجر ونوم بې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دا اوس بې ويښم
په ډېر ورونو کې بې ايښی و ډار

د غلیم سترکه سوزېده ورځینې

په غزاگانو کېنې پې نه و مدار

اوس دلرگی په شان په چت کېنې اېنې

نه وینې خوب کېنې هغه لیل ونهار

هېڅ په کار نه ده وخت پې لاره تېر شه

خوتنه پې بولنه تاریخي افتخار

چې زما نې نه څوک شي روس ته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درون دوالی غرونه، پښتونواله پښتونونه نه ځي

توروالی شپو نه رنایې دلمر شغلونه نه ځي

د آزادی په لار کېنې سراومال که لار شي زمونږ

مونږ پتنگان بوپتنگان بلوډ پوونه نه ځي

څو قرنه کېري توره لاس کېنې د افغان وینمه

د توري بریښا اوس له اشعارو د پښتون نه ځي

د پلار نیکه څنگ کېنې مو توري معلقې وې تل

د پلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

د باباگانو اونیکونو د لاس نښه ده دا

د توري قدر زمونږ سترگو اولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بانسود اولادو نه ځي

بلي لمبي زمونږ په زړو کښي که مړي شويدې اوس

بيا به تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي

بيا به اور بل کړو د ظالم اود د بنمن په خونه

دان مقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي

که په بهر هوان اود لايو فيصله ونشوه

غوڅه او پر بکړه د چورتورول په خولونه نه ځي

بنکاري باز

باز نيولی په منگولو کښي سي سي وه

خون د دوره موزه داره بڼه مړي وه

چي بي راوړه خپل خاوند ته سلامتته

بي څه طمع بي احسانه بي منته

چاوبل ورتته چي اي بازه نادانه

څه ليدلي تالسه لاسه دانسانه

چي په لاس کښي ورکوي پخپله ځان ته

ورتته نيسه د هوا پر نښه دکان ته

ولي بل مرغه نيولی له غړي تا

ولي ورکړله انسان ته دامړي تا

ناپخپله ولي نه خوره هوا کښي

پاتي نشوي ولي دي لويه فضا کښي

له پنجو د بنيادمه چي شوي خلاص ته

څنگه راغلي ورتته بيا په دېر اخلاص ته

قدرت تالره درکړي لوي وزرونه

ستا پرواز لاندې خدای کړي او چت غرونه

شپې او ورځې دې په ښکارشي تېرولۍ
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی
خه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کې
خه فایده ليدلې تاپه غلامۍ کېښي
چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږي
دانسان حضرت خپله راتپيږي
پتي سترگې تاريه غاړه زندکي کېږي
بل دپاره ښکارکوي خوشې خواړي کېږي
په کوم تارباندي تړلی ته انسان ښي
چې تابع دده حکم او فرمان ښي
بازويل چې انيس الفت دانسانانو
رابيل کړي يم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی
په ځنگل او غرونو دپاسه پروازونه
مماپري ايشۍ ده دپاره داسۍ لونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکشي اوسېدل دی
زه خدام کرمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهنوعانو
بۍوزه نه دپرحيوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

فیل په دومره لوی وجوددوی مقاددی

انس الفیت یولوی سبب دانقیادی

اس دده په سورلی گوره چې مستی کړي

اوبن دده په مخ کبسي تیت شي اوپستي کړي

په الفیت سره تابع وحشي حیوان شي

بسه ملگری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زره (۱)

زره یې مه بوله تورکاني دصحرادی
به لیدوزخمي زره چې زخمي نشي.

ای زما زخمي زره گي!	ولسي وينسي درنه خاخي
گلکه من له خپل پردیه	مرورله توله جهانسه
دفلک له بې مهربه	بیا کوم غم درته پېښ شوی
کله دنیکلوه ټولگيه	له یارانو نه جدايي

چې بلبل غوندي کړې دسروکلوپه چمن کبسي
خوشحالېږي نه هېڅکله دنيا په باغ وېن کبسي

ولسي شپه او ورځ خورېږي	څه ارماندافسوس لري ته
په څه باندي خوشحالېږي	راته ووايه څه غواړي
کله دچاپه غم کړېږي	په کوم شکلې مخ مين بې
کله انسان ځني وېږېږي	له اسمانه دي زره شين دي

چې نه خوب نه دي خداشته په نفرت گوري انسان ته
مرورېي له هرچانه په حيرت گوري اسمان ته

۱: داشعر ددوهم عمومي جنگ داغيزي دردناک محصول دی چې په ۱۳۲۱ کبسي په کابل مجله کبسي خپور شو او بيا دهغه وخت دډيلي دنن پرون مجله کبسي نشرشوددي شعرينمه وروستی برخه په غوره اشعار نومي کتاب کبسي راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخيستل شو.

التفات اووف اغوارې	لله پيمخونو ازولو
مروت اوس اغوارې	که دناز نعمت خاوند نه
لله پيمخې اشناغوارې	ياپال له له ميوډ که
ياد ميني دنيا اغوارې	ياسازونه سرو دونه

د سکوت طلسم مات کړه راته ووايه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېره کړه ښکاره ارزو مال خپل

که په کونډو پوښانو	د درد منو په حال ژاړې
وي ژراد مظلومو	شپه او ورځ دې په غور وکښې
په فريادې نوایانو	که داهومره ناکرار کړې
د غمجنو نځورانو	هر طرف نارې سوړې

بې له غمه نورڅه نشته د شپوور څوپه لمن کښې
خوشحالي هر کوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

وخست د غم او دژرادی	ژاړه ژاړه څو دې تـوان دی
که آشناکه نا آشنا دی	یو د بـل غوښـتـو ته وری
په روا اونـاروا دی	انسان کلـه خـبردارن
ورورد وروړپه مـرگ رضادی	دوست د بـمـن نه معلومېري

محبت له زړونو تللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه او پېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

که له لـوگي د غم داوردی	توره شپه تـوره بـلاده
د دنیا پـرې سـوی کـوردی	چې بل شوی په جهان کښې
مخ د ځمکې پرې ټک تـوردی	یا خوتور رنگ د گناه دی
یا جهـان تور لکـه سـکوردی	یا د غم تـوره کـېر دی ده

د جگړو او ورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی تر آسمانه د همدغه اور دودونه

په هر لـوری هـره خوا کښې	مخاډونه د جنگ جوړ شوه
طیارو پاس په هوا کښې	فولادي اسـمان جـور کړی
ځکه اوري په دنیا کښې	د گولپـو بارانونه
د شپوور څوپه مینا کښې	بې له سرووینو څه نشته

د سرووینو عکس پر یوووت د اسمان په کنارو کښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغو کښې

پکښي سوزي عالمونه	دنياننه ده سره لمبه ده
لگښي دي اورونه	په هر لوري هره خواکښي
ډک لونه دي سيندونه	دآسمان لمنې سري دي
په ديناکښي دوزخونه	راشي وگوري عالمه!

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوړي
ستوري نه دي سورانگاري چې اسمان کښي ليدل کېږي

ژروونکي افسانه ده	داديانې په حقيقت کښي
نن دوينو پيماننه ده	که پخواشراخانه وه
دبلواش يانه ده	سورگلزاري ډک لونه اوره
ياقتس يازولاننه ده	په سينگاري مه غولېږه

پتکانوته له باغه بلبلان وايي نغوکښي
مونږ په سره انکار کښي سوزتاسي سوزي په لمبوکښي

بلبلان باغ کښي کېږي	پتکان په شمع سوزي
لوی قصرونه رانېږي	له آسمانه تندر اوري
بوی دوينو پورته کېږي	له درياب دزماني نه
په هېڅ شاني نه مېږي	دمرگي دوری سترگي

نن له مروخني ډک شوه دجهان لوی دريابونه
دانسان دمرگ دپاره اجل ايښي دي دامونه

رحم نشته هېڅ په زروکښي	ددنيا مزاج بدل شو
ددې خلقوپه سينوکښي	ياخوزرونه بېخي نشته
دهوا خپورموکښي	دمرگي زهر خواره شوه
نه په خاوره نه اوبوکښي	پخواني تائير اوس نشته

دشبنم په خای په گلونه هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وينورنگ شوه بياسته بڼکلی مخونه

ليونی لکه ليوان شول	ددي عصرانسان اوس
ميخواران اوس خونخواران شول	بودبل وينوکښي لامبي
د فولادونهنگان شول	دريابونوکښي پيدان
پخلاس پي اوقيران شول	دخوري مړي دپاره

ديوسف په وينو باندي دلېوه منگولې سري دي
تمدن په لاس ورکړي فولادي تېري چېري دي

دي دتنه در آوازونه	دجگرواوجنگ ميدان کښي
ليده نشي آسمانونه	رنا ورځ بې توره شپه ده
که دسره اورسېلابونه	د فولادورسمالي دي
چې پري گرځي لوی ټانکونه	ځمکه ريددي له هيبته

نن دځمکي په مخ باندي بل آدم بله حوا ده
دخولوپه خای دوينو توپول بې مشغولاده

عالمونزه دجهان شوه
 خيڼي کوندي یتیمان شوه
 ولسونه اسیران شوه
 خيڼي خيڼي تاجداران شوه
 جورقيامت دی په دنیا کښي خو حساب او کتاب نشته
 بي له غوښودانسان په دي اور بل کباب نشته
 دنفاق اور پکښي بل دی
 ورور د بل ورور مال ته غل دی
 یوه بل ته اینسي چل دی
 ته به وايي چي منقل دی
 دامتل مې اور بدلي چي خړپلار کړه خپله چار کړه
 ددي وخت داپلار کليوی ده فکرو کړه خان هوښيار کړه
 دا دنن ورخني عادت دی
 نه خجل په خيانت دی
 چي لاس بر شي بل حالت دی
 دا عجيب خووی و خصالت دی
 دمطلب دپاره کاندې سل وعدي سل قسمونه
 ماليدلی دی په سترگودغه هسي شان عهدونه
 بل قانون کله چلېږي
 په قوت او زور بدليږي
 پخپل حد کله درېږي
 بل وطن سره گډيږي
 ضعیفان شوه پښولاندي زور ورکړه اوچت شوه
 واره لوی شوه لوی واره شوه ټول حيوان ددي حکمت شوه
 ددي عصمر له احواله
 زنگي شوه له محاله
 دفریب مکر له جاله
 ظالمانول له جنجاله
 باشرفه ژو ندون کاندې چي له مرگه نه وېرېږي
 مال وسرې په امان وي چي له خپل سره تېرېږي
 تينگ په ننگ ناموس اودین شه
 فولادي او آهنين شه
 لکه باز او ياشاهين شه
 ياتوتي غوندي رنگين شه
 کښه آزاد ژوندون دی خوښ وي
 اوراوبوته غورخوه خان
 نبي تېرې پنجې پېداکړه
 نه وایمه چي بلبل شه
 خپړپښتون شه دامتل دی خنکه غرهسي کړېږي
 کړه سرې اوتودې تېرې دانعليم کړي ژمي اوري

پښتونواله نام وننگ دی
 خان وژل دننگ دپاره
 سربازي زمونږ هنډی
 فیصله دتېغ په ژبه
 ننگیالی اصیل پښتون دی
 دپښتون سړی ژوندون دی
 توریالی موافلاطون دی
 دپښتورسم وقیانون دی
 چې په توره مری شهیدی هغه نه بی پردې کېږي
 چې بی تېغه وي مرشوی په تخته باندي لوڅېږي
 توره حلق او حقیقت دی
 توری شپې دولسونو
 همدغه شرف بی بس دی
 دظالم او خدای ناترسه
 توریالیوپه حضور کېږي سرتیپ کړی افلاطون دی
 دتېرې توری په خوله کېږي دیوه ملت ژوندون دی
 تمام عمر تېره توره
 په هغو دې تل رحمت وي
 یایوستلی توره لاس کېږي
 دمظلوم انتقام اخلي
 توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کېږي دانسان وي
 هسې نه چې په منگول کېږي دلېوه یادشیطان وي
 ظالمان په تېره توره
 چې بی دین په هاتي سوشي
 دمومن په لاس کېږي توره
 حق پرست چې قوت مومي
 پله دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
 وسيله دحلق پالواودنشردقران ده
 په قوت دتېرې توري
 بت شکن مسلمانان هم
 حلق پالونکو توریالیو
 دلسوی خدای واره احکام بی
 عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
 دخپل سرور کول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی
 ترقي او اعتلاخوک
 په وطن او په ولس کېږي
 یاددین اودنیاکتبه
 ټول په توره کتل کېږي
 که دقام او ملت غواړي
 که ښه نوم او عزت غواړي
 یالیه خدایه جنبت غواړي
 خو تیننگ عزم وهمت غواړي

که جنّت (۱) دچاپه کاروي تـورې لانـدې بـې مـکان دی
آب دتـورې بـل شـی نـه دی هـمدغـه آب حـیوان دی

تـورـدې وختـه فاتحـان دي	په دنیا کبسي چې تېرشوي
که مغل اوکله غوريان دي	سکندر که ناپليون دی
غزويان اوکله سوريان دي	شاه محمود که احمدشاه دی
چې هرڅه جهانگیران دي	لله مشرقه تر مغربه

ټول د تورې په رڼا کبسي خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه تورې يو بل ته بښلي

هـبـخ خـبر نـه وې لـه خـانـه	ته ويده وې په ځانکوبسي
نـه لـه شـخـرود جـهانـه	نه له جنک جگړو خبروي
ستانظر کبسي ويکسانه	دوست دښمن خپل او پردي ټول
مور کړه توره آويزانه	ستا په سر باندې د پاسه

په هغه وخت کبسي بې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلې
فکرو کړه څه دېاره خپلې مور داسې روزلې

د همدې ورځې د پاره	که پوهېږي زمما وروره!
ردي تـل تـوره جـوهـر دـاره	پښتنه مور د ځوی سرته
درته پاتې له خپل پلاره	توره ستامال دی پښتونه
د تېر وټورولو واره	پښتانه ځوانان خونداخلي

بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشي

سـورـکـړی هـر پـښـتونـدی	د وطن په نام ونگ تل
مـونـر تـه پـاتـې د اـقـانـونـدی	لله بناغلوبښتنونه
ځان وژلو کبسي ژوندون دی	چې دننگ ناموس دپاره
مالیـدی د اـمـضـمـونـدی	د خوشحال په ترانو کبسي

”مړني دي چې يادېږي په سندرواوبه وير“
دهر نشي ورکولی د تېرې تورې تائير

لـه آسـمان لانـدې اوسـپـره	لکه غږ په هسکه غاړه
لـه خـپـل خـايـه مـه نـور پـره	که زلوی او تنـدراوري
اوله هـبـخ شـي مـه وـر پـره	بې له خدايه بل له هېچا
ځای په ځای تينگ ودر پره	په سخت زړه دښمن مخ ته

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

فلوادي زړگي اوتوره ده په كارد ژوند دپاره

پښتانه ځوانان خونداخلي دتبروتورولسه واره

واوره! واوره! اى پښتونه

داچپي اورې څه لسه مانه

نورڅه نشته په دې زړه كښي

دازخمي زړه ستاله غمه

دپښتون بېرغ اوچت كره ترلمنودآسمانه

خوشحال خان خټك خوشحال كره پخپل قبركښي له ځانه

پښتونواله كه پښتوده

تقاضا دزمانې ده

دپښتون عالي فطرت دى

ددې ټولواى پښتونه

چپي ته بياكړي غېره وازه استقبال دتبرشوكت ته

خوقدمه وړاندې واخلي خپل راتلونكي سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه

دپښتون باباپه لاس كښي

بياهماغه شپي اوورځي

په هماغه زرومېنو

دادعاپه څوڅووارودخپل زړه په كوه طور كښي

ماپه نيموشپوكښي كړي دپاك خداى په لور حضور كښي

په هرزړه كښي بېل بېل قسم

څوك دښكلوښوونو

دچامال اودولت خوښ دى

چادبېل مقصد ددپاره

اميدوننه اواسم

اميدوار دندو

په دنيايې سترگي سرې دي

سمنجولى څه چارې دي

له هغوزرونوځارېره چپي پكښي لوره آرزووي

څه چپي ښه ورتنه ښكارېري پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرې دغه رازشه

چپي يوازې په دنياكښي

هرينغام چپي يوغوراوري

ديوازې ځان سوادته

اى زمنا دسترگوتوره

ژوندون نه كېري هرگوره

بېل ته هم رسېري وروړه

وباسه دزړه له كوره

ته بې ناست هغې بېرې كښي چپي پكښي افغان پښتون دى

ستاسو هرڅه سره گډدي كه مرگي اوكه ژوندون دى

تـــه اونورپښتانه واړه پـــه يـــوه ژبـــه گړپـــړئ
 پـــه يـــوه نامـــه هرکله اوپـــه هرځـــای کښـــې يـــادپړئ
 د يـــوه پښـــتون پـــه نښـــه نوم سرترســـره تـــول نـــازپړئ
 د دښـــمن اودوســـت نظرکښـــې لکـــه يووجودښـــکارپړئ

چې پردولـــره يونښـــکاري همدغـــه مـــودی يـــو والـــی
 نوک اورى کله بېلـــري نشـــته تاسوکښـــې بېلـــوالى

غـــم مويونښـــادي يـــوه ده پـــه رگوکښـــې يـــوه وينـــه
 زه او تـــه د يـــومخ ســـترگې خلـــق موبـــولى نښـــې اوکښـــه
 دواړه يوشـــماني غړبـــړو مـــرود يووچـــود پـــه مړينـــه
 اخـــتلاف دنظرنشـــته چـــې موجـــب دښـــتـــون شـــينه

سپين اوتورديـــوې ســـترگي کله يولـــه بل بېلـــري
 په بېل رنگ کله دوه ورونه يولـــه بله پـــردي کـــري

راشـــى اى پښـــتنوورونو يولـــه بلـــه بـــه ځـــارپړو
 دپښـــتون دژوند دپاره بـــه هر يولـــه ســـرتبرپړو
 خوشـــحالي بـــه مويـــوه وي پـــه يـــوه غـــم بـــه گړپـــړو
 پـــه نامـــه دپښـــتنوالى بـــه مـــونږ واړه قريـــانپړو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
 لـــر او برپښـــتانه واړه بېرته يوکـــوراو کـــول شي

دازخمي زړگى بـــه روغ شي دغـــلـــيم زړه بـــه زخمي شي
 دا ارمان بـــه لـــه زړه ووزي لـــه غمونـــه بـــه خالي شي
 د الفت خـــواره اشـــعاربه پښـــتنوپه خولـــه جـــاري شي
 پښـــتني دنيا بـــه جـــوره کورپـــه کوربـــه خوشـــحالي شي

څوک چې زړه لري هرگوره پکښې هيله اواسره ده
 دا آرزولـــه دپـــره وختـــه تـــردې وختـــه راســـره ده

د شاعر نظر

زه بې پېژنم شاعر دى بل څوک نه دى

چې دالوى جهان وروکى ورتـــه ښـــکاري

د وربښـــمو او زربفتـــو ښايســـته تـــوکى

دنـــادان پـــه تن زروکى ورتـــه ښـــکاري

طوفاني درياب گڻي دمظلم اونه ڪي

ددنيا بگردن ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

چي خپل نفس نشي وڙلي ڪه سل وڙني

ناتوانه وپرن ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

ددنيا فاني عيشه ونه نعمتون هه

دسپي مخڪبي پي پوت هه ڊوڪي ورتنه ٻه ڪاري

خه گورم

گورم جهان ڪبي خوک ڪبه خيني بوتان جوروي

غلطه پوهه له سري خني شيطان جوروي

دسپروڪاردي چي دخيل وطن کارونه ڪري جور

جونه اوپنلبي سينکارونه ڪوي خان جوروي

تهذيب ضروردي نظافت اونبه لباس دي په ڪار

فشن چي زيات شي له ڪلموبازينگران جوروي

دوداني اميدله هرچانه ڪبدلي نشي

له خاوروگنوبه ڪورونه معماران جوروي

چي انساني رنا پيداشي په مغزوكبي دچا

هنه ڪوبنيس ڪري په عالم ڪبي انسانان جوروي

ڊپرتفات شته په انسان ڪبي دمناپه لحاظ

واره مشغول دي خيني خان خيني جهان جوروي

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوخل وهلی

نازې هېڅ نه دی لیدلی په ژراکورتته راغلی

چا اخیستی غبرکې نه دی له سپړوخواورونه کله

کوروکلي کېې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

کالای خیرک هلک دی کړي خوري خوري خبرې

خودخان ملک خوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه کوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالاننه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې خای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کېې لیده نشي مدرسې ته بې پرېدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاتنه نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کېې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته کوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله گوري

دبل چاپري نظر نشته ورتنه نه گوري بناغلی

زه بې نوم درته اوس بيم ته بڼه فکريکښي وکره

دلته فکرهمدغسي لکه نظره دی لوبدلی

خوارحسن

په زروجاموکنښي ماولیده حوره

دبدرنگي مېرمن لاس لاندي مزدوره

په بنايست کنښي لکه مياشتت وه نوراني

په بڼه خوي کنښي پرېښته وه آسماني

په نسب وه لکه هرچاننه معتبره

په حسب باندي مېرمنونه بهتوره

ننه په وهيرم تقاضاوه دآسمان دا

اوکله خوي ياطبيعتت ودانسان دا

چي داهسي شان بشره بنايستته لکه لمره

غورخولي زماني وه لکه نظره

ديوسف دغلامي يونښه نظيره

په رښتياچي دهمدغه خوب تعيرو

راته ويلې بې دحال په ژبه باندي

غريبې په سپري هسي چاري کاندي

قيمت نلري بنايستت دمزدورانو

ننه بڼه خوي لره شوک گوري دخوارانو

خدای راکري بڼه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لیر قدر لیر قيمت دی

په زرو جامو کښې څو ک نه لیدل کېږي
حقیقت زاره لباس کښې رتل کېږي
دېر زمانه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځني د پردو کوالي ناولي
بل شې نه دی عاجزي او غریبي ده
چې په بد نظر کتلی هر سړي ده
هنرونه پته وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندي د خوارانو
ښه اشخاص زاره لباس کښې وي بې قدره
بد سړي په ښه لباس شي عالیقدره
دېر ښه خلق په دنیا کښې خوارو زار شته
بدایانو کښې دېر خلق بد کردار شته
پام کوه ! په سپین سپیلومه غولپه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه
په جنډو کښې ښه ښه خلق مالیدلي
د خوارانو وپه جامو کښې وي ښاغلي
چینجی اوسني دور ښه موبه قبا کښې
پت مخ ګرځي ریاکار سپینه ردا کښې
دیوسف څیرو جامو کښې څه گناه ده
ښه لباس کښې چې گناه کړي زبځاده
راځئ! څېرې کړودانښې جامې رنگینې
پکښې وګورو څېرې دېرې ننګینې

همدري

ژاري په غمونو کښې خواخوږی لکه هرچاسره

سل پتنگان سوزي ديوې شمع ژړا سره

ډک زړگۍ له اوبښکوگرځي ورپځي په آسمان کښي بيا

څه ژراملگري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژرېدلی ځکه اوبښکي دي دگل په مخ

ډېرلکه لاله داغلی زرونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن شي

لويه بدبختي ده که څوک نه ژاري له چاسره

داسې بي غمي دي خدای په هېڅ کور کښي پيدانکړي

يوکور کښي چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن او نظر

دړانده بدهای په کور کښي ښايسته ښکلې ليلاه

دنظر خاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلاوه

دپوه بله وه دحسن مگر عشق ورسره نه و

بې پتنگه سوز بدله شمع ځکه په ژراوه

دسپين منځ اودسروشونډوتوروز لفتوروسوترگو

څه قيمت او قدر نه و، زره کښي مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دگلزار جوش اوځوانی وه

بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاه

دگل لورته کتل نه و، بهار خوشي تېرېدلو

دمېوانتنظار دپرو دمادي کتي سوادوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدر نه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظر پسي شيداوه

مال دولت له حده تېرو، واک بې خپل وهرڅه دپرو

مگر دداتش کتل او شهور په تمنياوه

علم و فن هنراوش عربينا ذوق اوش عور غواړي

که په نیمه څوک پوهېږي دلیلی دغه معناوه
دمعنا روح تلل خپه وي دړندونا پوهو کور کښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بډای

یو بې لوی بولي هغه بل ورتنه وروکی وایي

خپته بې لویه او کوره بې وړه ده ډېره

غله بې ډېره مال بې ډېر دی هرڅه ډېرور کوره

مزدوران وري دي یوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب توددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دگدا برخه سړه ده ډېره

دده لکه کوره هغه وخت خپروخیرات راوړي

چې تناره کښې خڅېدلی ترې پېره ده ډېره

کوربې دی نوی کالی نوی دي موټرنوی دی

فکر بې زور دی خیال یې زور ارزوزره ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي

لکه ده سره د آخرت سودا وړه ده ډېره

ماشوم

چې نوی گل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله گناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیرکښې مې خای درلوده
دسترگوتور دزرگۍ سردخپل بابا ومه زه
چاروقربان به مې سل خله په یوان اوربده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپغلوجونولونکین سره مې لویې کولې
لاس به مې اچاوه گرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اویردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلومه زه
په دپروسترگوکښې مې مینه دخپل خان لیدله
په زړه کښې گران ددپروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راتمه مورپه یونظرونه ووده
له گړدلو مخکښې پوه په دې معناومه زه
چا به چې دپرخپلې غیرکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحال اوپه خداومه زه
که لیر نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیرکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکرم عشق اومینه هېرولی نشم
سترگولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل

چاچې اېنسي داشين خال ستاپه جين دى

زما زره هم دهغه له لاسه شين دى

ستا امېل كېنې بې سل زرونه دي پيلى

چاجور كړى ستا دغاړې لـونگين دى

جـوره شـوى بـې دلمر لـه پلوشـونه

ستاد عشق پر حرارت مې دايقين دى

سورسـالودې سره لمبـه ده نه پـوهيرم

كه زما دزره په سر ووينو رنگين دى

دجمال پر بنيتي نه چې جوړولې

ورلېر لى چاسلام چا آفرين دى

معجزه نه د قدرت اود خلقـت بـې

په رنـبـتيا چـې خـداى احـسن الخـالقين دى

خداى دې سـاته په امان له بدوسـترگو

دادعا د پـرېشـتـو زـمـونـر آـمـين دى

لنازمېر منې

وروردې خواري اومزدوري كوي له پـلاره سره

تاپه مستى كېنې امېل وشكاوه له ياره سره

په لیلی پسي خم

مکړه په ماهسي گمان چې په دنيا پسي خم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسي خم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لوموم

نه يم هغه چې به هرخای ته په هرچاپسي خم

لوی اووایه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

خوک چې کړي مينه راسره هغه لالاپسي خم

سرتنه دبام يم په روان دلوېدو دارنه لوم

نه راسستنيرم دسپورمي سپيني رنپا پسي خم

زړه مې هلک دی دپردی باغچې گلونه غواړي

ددنيا غل مې مه گڼه دگلوغلاپسي خم

چرکوری نه يم چې دانه پسي له کوره اوزم

لکه بلبیل دگل په لوری په بوراپسي خم

له فرعونانوخي تبتتم دمولاپه طرف

دغرونوسرتنه دحقوق نوراوتجلاپسي خم

خومره به بنه وي

چې په سپين مخ دې زلفې خوري وي

سسترکې دې توري شونډې دې سوري وي

زه يم اوتنه بې نازونخري وي

خومره به بنه وي، خومره به بنه وي

چې زه حيا كړم او ته شوخي كړې

زه جرئت نكړم خوت ته مستي كړې

شې مهربانه اودلداري كړې

خومره به به وي، خومره به به وي

چې مې حياشې لير غوندي ليرې

زه درن زدي شم ته واېي ليرې

درته شروع كړم دعشق سندرې

خومره به به وي، خومره به به وي

چې ستا په غاړه وي املونه

زه دې وربل كشي رد مې كلونه

ته راته واېي دزره حالونه

خومره به به وي، خومره به به وي

چې درته وايم په ماېي كرانه

له ټول عالمه له درسته جهاننه

ته واېي نه يم دومره ارزانه

خومره به به وي، خومره به به وي

چې شم بېخ وده اوهرخه وايم

دېره دې زياته له حده ستايم

ته راته واېي چې زه خوستايم

خومره به به وي، خومره به به وي

خه يم

زه بل څوک نه يم ه اولاددغريبانوبمه
سکنی وروردعـاجزانود خوارانـوبمه
بمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا
دلاس نيسـالکي ددي غريبودهقانانوبمه
ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه
ډبروبرېدلی له نامه دصاحبانوبمه
چي ورته بل نيسي اوبه نورې بي آبه غوړم
وينوتـه تـري زه دداسـي بادارانوبمه
دبل زحمت کسي چي خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردشمن ددي بي رحمـه ظالمانوبمه
زما په زړه کسي دبل چا محبت مه لټوي
زه دخوارانـو دډبولـه پتنگانوبمه
چي شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه يم خادمانوبمه

زما گناه

نه مي دچامال خورلی نه مي څوک وژلي دي
نه مي چاته ورک شه ياکم شوا کله ويلي دي
نوره گناه نلرم په دي گناه مي مه نيسه
زړه کسي مي چي پت ظالم ته بدغوندي کتلي دي

وخت دا عتراف دی گناه خپله درته وایمه

نه بېمه منکرېمه مظلوم انومې ژرلي دي

دا گناه د سترگو که د زره ده نه پوهېرېمه

بدمې چې لیدلی خدا پرو بدمې هم گنلي دي

نه ومه خبر پرده مې لږ غوندي چې جگه کره

نه دي دویلو هغه خه چې مالي دلي دي

زه بې په لیدلواو ویلو گناه کارشومه

نور بې په کولو او عمل باندي ښاغلي دي

نه بېمه خاین په خیانت دنور وپوه بېمه

پوهه که گناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

دا چې دېر کاره درته ولاردي تپت سرونه هم

ستا مخکې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امید ترې مکره که څوک ځان د تاغلام کني

ماغلامانه ذهنتون ه پېژنه پېژندلي دي

لور مقام ته رسي چې بوتونه پاکوي دبل

دېر په دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل بې ما په خوب کني پرېشان لیدلی دی

ستا بخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

دگلوه هارپه غاړه محبوباشوه را حاضوره
بلبله دا وطن مې گلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندې په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندي روښان ليدلی دی
تعبيربې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخوانده
په سروشونډودپاسه مې پېرزوان ليدلی دی
زه پتې سترگې نه ېمه په هرڅه اوس پوهېرم
په خلاصوسترگوباندې ماجهجان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صايداه! ماخوڅورنکه زندان ليدلی دی
که هرپوراننه وژنې خيال اوفکر مې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه ېمه ماروح ددې جهان وگڼه
تپت مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وگڼه
دخاوروکتوپه تخت ناست يم په هواکښې گرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وگڼه
تیاره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاگردان وگڼه

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنگونه

زما پسه ذوق او ارادې پسي روان وگڼه

په کابناتوباندي زه هر قسم لويې کوم

بحروفضامي دېوي مندي ميدان وگڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه کېله نلرم

زماله لاسه دفلک څيري کړېوان وگڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړي

په نري تارکښي مې دزلفو اووزان وگڼه

دبنکلومينه مې په عقل وفکر لويې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ما پرېشان وگڼه

دعشق پنجونه نه خلاص کړم دلېس کړوپه زور

دايازمينه کېسه کښي اسير شه نشاهاان وگڼه

دليلي يواشازات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سودا کښي ليوني دپرهوښياران وگڼه

دعشق اوميني په حرم کښي زه لوی شوی ېمه

څوک چې بې ميني ژوند کوي هغه حيوان وگڼه

چې دجمال دپوه شوه بله پتنگان شوه پيدا

لومړی پتنگ ددغي شمع ته انسان وگڼه

خه جور شوه؟

زما دآه لسه حرارتسه دوز خونسه جور شوه
له تور لوگي نه بې داپورتسه آسمانونه جور شوه
اوبسکي لسه سترگو اوخولې زماله وچولې نه
چې توبې شوې دخداي په لارکښي جنتونه جور شوه
چې سرمي تپت کرخپل گرېوان ته دمعناپه لټون
له يوه خاڅکي راته لوی لوی دريابونه جور شوه
لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلمزم
هرې قطري نه بې حسابه کوهر ونه جور شوه
دزرگي سترگي مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعور بېناش و ذوق پېداش و اوش عروونه جور شوه
چې آبادۍ نه مې کړه مخه ټول جهان شو کلزار
له سپړو خاورو نښايسته نښکلي نښارونه جور شوه
سره او سپين ما چې په نظر دمحبت وليدل
نښکلوته هارا وپادشاهانوته تاجونه جور شوه
مونږ کړه لسه خاورونسه راوبورتسه زر په خاورو کښي و
زرو دپاره ولې مونږ خخه مړيونسه جور شوه

له خپله لاسه بتان جوړ کړم بنديگي بې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچيې څه کوم دڅه مقصد دپاره

رانه په لوبوکښي اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فـرق دحـق اودبـاطل لوی حکمـت دی

ددمـاغ اوزره همدغـه عبـادت دی

چې صادق اوخاین بېل کړي یوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصیرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چاباندې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

دیوه شخص نـوکري خـوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل خان گڼي خادم دخادمانو

په دې رازبنسه پوهېدلې نن "الفـت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله كښې يودوه كوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه كښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراك ديوه هره شپه نري وربجې چرگان دي

د ورځني كبابونه سالنونه نور شيان دي

د بل مامورپه كور كښې ماشومان كورم چې ژاري

پخ كړي بې پتي وي دوى نورو له موره غواړي

سل رنگه نعمتونه دهغه كور كښې پخېږي

مېوي لمدي اووچې پكښې هروخت پيدا كېږي

د بنار مامورين واړه دهغه كور كښې غنډېږي

د ښې ډوډۍ صفت بې مجلسونو كښې تل كېږي

سهار بې په كاله كښې پراتې شوي هكي وي

په هره ورځ پېروي شيرچايونه په چرگي وي

دابل مامور كره كله سابه كله نوروواوي

په مياشت كښې دي يودوه ځله نري وربجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخواه تربلې نه رسېږي حال بې داوي

هنه څنگه ماموردي ددي بل ولي دا حال دي

د غورخاوندانونه زمه دارنگه سوال دي

په کار اولیاقا کښې دی هغه ځنې بهتړدی

هغه په پیسو باندي په هرځای کښې معتبردی

پخپل و س و غاتوپه لوبوخلق و زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دا پې هنر دی

کارغه دې خوري مَر داري هریو وای چي ببل دی

د پوهي صفتونه بي کوه و مکر جاهل دی

د خپل آمر په مخکښي نه پوهيږم څه پرې کړي

سم نشي درې دلی ډېر کړي او تپيږي

سرتيپ غاړه کړه شي لاس سيني نه نه بلبیږي

اوضاع او حرکات بي تپي او پست راملومپري

زمونړ په مامورينو کښې دارنگه ماموران شته

په دغوصفتونو مدیران او حاکمان شته

راځي هغه ماموراودامامور سره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستايد ابل هرځای رسواکړو

دني و بدو تمیزو کړو د حق جذب به پيدا کړو

لایق اونالایق و بیژن ووطن رنجاکړو

تر خوبه پتوو سترکي په دغسې کسانو

قلم پسي راواخلی دوطن وینو وځلمیانو

د حق جذبہ

د حق جذبہ ده چې په خوي د پلار بوتان ماتوي

يوه سوري باندي طلسم د جهان ماتوي

د سکندر له سده ټينگ دی يوپه سله تقليد

داراز سډونه خاوندان د ټينگ ايمان ماتوي

د خوف او طمع محبت او عداوت قيدونه

که هر جامات کړه هغه مکر دشيطان ماتوي

د افلاطون په حکمت نه کېږي د حق پالنه

لنکر د ظلم و معصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتو کېږي

بد نظامونه د جنون او عشق طوفان ماتوي

د پلار نيکه په قدم مه خه حقيقت پسي خه!

هغه دود پرېږده چې حکمونه د قرآن ماتوي

خپلو پر دونه مجرد شه لحاظونه مه کړه

د حق ورمېر مراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې او گرونه

(۱)

که خنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته په وېرې؟ چې کړدونو کښې دلارو

راځي هسې يوبېلمه له كوم هېواده

چې بې خپل کالي ځنډلی په څو وارو

(۲)

له كوم لوري راروان يوجه انگرډو

مخ اوڅت باندي بې پروت دلارې گرډو

ماوي څه دي وليدل په دي جهان کبې

ويلي دومره شومه پوه چې جهان گرډو

(۳)

له دي خاوروشوه پيدا پر عالمونه

چې آبادې كره لوی كلي لوی نيارونه

يوڅو وورځې بې دژوندس ندرې ووي

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه گرډونه

(۴)

كلي وران و خو بباقي بې لا آثارو

يومرغه په دېوال ناست دا بې كفتارو

دغه زوردېوال چې كورې په يووخت کبې

ج ورونكي دکورنوبووخ معمرو

(۵)

لکه بوی چپی لکه کلشنه راجداشی

یا بخار لکه دریا بونوی هه هواشی

یوه ورخ بیه هم زمونر لکه خاورو دورو

یو کرد پورت لکه صحرانه ددنیاشی

فردا وملت

(۱)

په زرگونو کلوزونو د کیری ملتونه

په قرن و قرن و حملی وی ولسونه

د افرادو دعوی روح هسی مثال دی

لکه وی چپی دریا بونو کیتی موجونه

(۲)

په اسلام کیتی فردتابع د جمعیت دی

دملت اجماع قنانون د شریعت دی

په دخدای اودرسول لکه امرونهی

دنبش و بدو معیار فکر دملت دی

علم او پوهه

(۱)

بصيرت او علم نشته په کتاب کښي

که څه نه وي دمغزو په پېچ و کتاب کښي

علم او پوهه بل شي نه دی بينايي ده

خوشي ناست ېې پټي سترگي په محراب کښي

(۲)

پوهه ټوله راوتللي لکه مغز زوده

هسي نه چي په دي ډبرو کتـابـوده

په نظر کښي که دقت صحيح سنجش وي

علم زېرنـده ددغـسي کتـوده

سړيتوب

دتوتيا ناولنه ويند ادا معلومېري

چي خبرو باندي څوک نه سړي کېري

سړي نه دی چي ېې کار دسړو نه وي

په خبرو کله هر څومره بڼه پوهېري

همدردي

پتنګ نه دی په ډيوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په گل فريادي نشي
زړه بې مې بوله تورګانې دصحرادی
په ليدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سياست

سياست دمطلب سبب سرته رسول دی
په تدبير او فکريانو کې کار کول دی
خپل وټول وګوښ و خپل وټول وټول وټول
مسئله تقيمه نتيجه نه اخيستل دی

بې قدرې

لکه ګل ديبابان هسې لوبېرم
څوک مې نه ويني په سترګوچې څه کېرم
دنيايست قدرمې هېچا سره نشته
دانسان وټول ش نظر ته هوسېرم

ديمر کراسي

پرستش ديوه تن بست پرستي ده

دمسلك پيروي لويه آزادي ده

په كوم خاي كسي چي يوفكر كړي كارونه

هلته خوشي مهمل لفظ ديموكراسي ده

دروح اطمينان

هنه خاي كسي وي دژوند واړه خوندونه

چي خوك نه ويني خه زجر بې قانونه

اطمينان دروح اوفكر هلته بويه

چي اصول اوقوانين كوي كارونه

صبر

(۱)

خيني وايي صبرغم كسي نه زړل دي

داولادپه مړينه ريره نه شكول دي

كه صحيح معناي غواړي زما جانه

په سختيو كسي دخپل خان نه بايلل دي

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک وپرېږي

يا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېخايه خوشحالی کړی

يا خوک زیات له ضرورته په قارېږي

د دنیا قانون

يوه ورځې سحر ووي په خداکښې

دا قانون مدام جاري دی په دنیا کښې

چې ضعیف د زور وړ خواکښې ورکېږي

لکه ورکه چې سپورمی شوو د لمر خواکښې

يوسف اوزلېخا

ته يوسف نفسی ارزو دې زلېخا ده

ستا په برخه غلامی ددې لیلاد

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړ پادشاهی ده

که بې خوښی ته ځان وسپاري کناه ده

فکر او مینه

مینه تل اوسه د زرو لاندې کور وکښې

فکر روي د دماغونو بڼو کښې

په لور کور کښې که څه عقل فکر غواړي

محبت ته لور وکښې لور وکښې

آشنایي

له غموسره مې هومره آشنایي شوه

چې اوس راتنه مشکله جدایي شوه

له ترخوزره نه صبر پرې چې عادت شي

دینم هم سړی ته خورشې چې یاري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لوري سړی کاندې سنجشونه

کارتنه نه راندې کېږي کړي فکرونه

له دې فکر او سنجشونه پيدا کېږي

دماغونو کښې سودا زرو کښې غمونو ته

(۲)

بي له فكر چي څوڪ كار کړي خوشي زيار کړي

چي بي كاره کړي فکرونه ځان به خوار کړي

چي عمل او فکريول له بله بل شوي

عمل خوار شوي فکر ورکه سمه لار کړي

بي خبري

(۱)

په کور پېغلومنکي خپل ډکول

يومنکي د ډکې دووخت کښي وييل

تيري نه يواو به څکو خوننه پوهيرو

چي څه راز به وي د تيري اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چي څوڪ منکي غوندي ډکېري

ورو تړول له احوال څه خبرېري

په کنډوانو څوڪ پره نه شي اچولي

که په لوره دخوار انون نه پوهيري

علت اوسبب

هسي وايبي سوي سوي پتنگان

چي موني پېژنوسېزونکي دخپل ځان

مونر له شمع، شمع اور له تيلي واخيست

تیلی واخست اور لسه لاسه دانسان

لهقانه

(۱)

ستا دلاس گل تله بلبله خوشه حالپري
 ستاله باغله ديارورمه تله تاووپري
 بنايسسته جونې ردي ستا گلان وربل کبني
 بورا گلان دې په گلونه و تپري

(۲)

کوره پري ندرې داخمه هسه شاره
 دنيا ده ستا دغوايي په نکرولاره
 نن ملاپتیه کړه خپل کارته غفلت مکړه
 بيا پخپل چمن کبني گرځه هسه غاره

شعر

چې په جهان کبني نوراني رونه لمر پيداشو
 فکر او ذوق سره يوځای شوه ننه نظريداشو
 بنايست پې وليده د عشق پکبني اثر پيداشو
 لسه دغو و تولونه بياش مراو هنر پيداشو

مات کودری

(۱)

د کودری په غاره پروت و مات کودری

ويلی زه وم روغ منگی کلال جورگی

دلته لوبوکنی زه مات یوه حلمی کرم

یوی پغلای پی اوروومه راوری

(۲)

دجهان هره ذره کنی عشق عیان دی

مات کودری سره هم د عشق داستان دی

دبرمین په دې کودردی یو خای شوی

دبرمنگی دلته مات شوی لیدیان دی

خوشحالی

کوروکلی کنی س کوت اوقه راری وه

چی کتل می په کوخوکنی خوشحالی وه

یوناخاپه راپی داکوم لی ونی شو

ماشومان ورتنه راغوندهش وه خوشحالی وه

تور او سپین

که می سرشی دهاتی له پنه ولاندی

که له پاسه می راغورخوی دلاندی

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

دالمی ددی خو ک له مانه هـ بیخ نه کاندی

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې د لمر څومره لوی حکمت دی

ژوند د دپاره د پرضرور د احرارت دی

مکرگوره د آسمان سپینې سپورمې کښې

خاوند اینی د جمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼا کښې که د لمر د ژوند گوهر شته

د سپورمې رڼا کښې بل کیفیت و اثر شته

په جهان کښې دي ضرور د دواړه څیزه

حکمه د لته شپه او ورځ شام و سحر شته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي

په رښتیا که ته څه کار ورځني واخلي

شپې او ورځې هغه سپين اوتوردېوان دي

(۲)

خه چې غوښتی سلیمان دسبا بنارنه

ته بې مومي دسبا ورځې لکه کارنه

دبلقيس تخت به دسترگورپ کښې راوری

دا اميد کيږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وايي ژوندي دادی لکه دريابه

سمندروايي چې دی داورله تابه

لټوي بې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دگل رنگ دی دستایلو

نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو

فیصله درنگ وبوی شوله مشکله

سرگردانه کسر نسيم شوردبللو

(۳)

خیني وايي غوتي خاندي هوسپري

زړه تنگی نه نجات مومي چې غورپري

خِينِي نوروایي لَه دېرې زره تنگی نه
زره بې چوي اوکړېوان بې خیري کېري

ثواب

دبهدای ثواب دوری مړول دی

دفقير ثواب روزې خدای ته نیول دی

غازي وژني بل سړی ثواب دپاره

دشهید ثواب خپل خان په بل وژل دی

دشاعر شعار

په سرکښي فکردوطن په زره کښي مينه ديار

دزور او ظلم لوی دښمن دازادی طرفدار

په حق ويلو ماتوي بت او طلسم دپار

شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شاعر

دالفت پيژند گلوي او ژوند پېښې

گل پاچالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلې دی. پلار يې مېرسيډ پاچا اونیکه يې سيد فقير پاچا دی. په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو. په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی. په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و. په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولني د صحافت د مدير مرستيال. په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولني د لغاتو او قواعدو د خانکې مدير. په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولني عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی. په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننگرهار) د جريدې مدير. په ۱۳۲۷ کښې په ننگرهار کښې د قبايلو عمومي مدير. په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شوری په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شوری کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو. په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شوری اتمی دورې ته وکیل وټاکه. په ۱۳۳۴ کښې د جلال آباد له خوا د لويې جرگې وکیل وټاکل شو. په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولني رئيس مقرر شو او د پوهنی دوزارت د عالي شوری په غړيتوب ومنل شو. همدارنگه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادې هم ورپه غاړه شوه. په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستی ټولني رئيس هم شو. د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالی ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی او پښتو مضامينو په ليکلو او تهيه کولو کښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو او بې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

- ۱- دپسرلی نغمه.
- ۲- بله ډيوه.
- ۳- لغوي څېړنه.
- ۴- پښتو سندرې.
- ۵- عالي افکار.
- ۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
- ۷- ادبي بحثونه.
- ۸- پښتو کلی پنځم جلد اول ټوک.
- ۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
- ۱۰- د آزادی پيغام.
- ۱۱- غوره اشعار.

۱۲- لورخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاً او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نوسبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه بې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (د پښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه کورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسونه.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تگ د رحمن بابا د قبر جوړولو په غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تگ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب موشن ته تگ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کېښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیایي او افریقايي لیکوالو په کنفرانسونو کېښې د کډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثور په ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تگ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسد په ۱۵ مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تگ د مستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کېښې د کډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تگ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونو کېښې یې دا ځایونه لیدلي دي.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولگاګراد- تفلیس- سمرقند- موشن- تهران- پېښور.

په دې سفر وونو کېښې بې په رسمي دعوتونو کېښې ډېرې وینا وې کړې او کنفرانسونه بې ورکړيدي.

پای

د زړه وينا

دالفت اشعار

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**